

OBČINA AJDOVŠČINA

Župan

Cesta 5. maja 6a
5270 Ajdovščina
t / 05 36 59 110
e / obcina@ajdovscina.si
w / www.ajdovscina.si

Številka: 41032-6/2023

Datum: 23. 2. 2024

Občinski svet Občine Ajdovščina

Zadeva: Soglasje k razporeditvi presežka prihodkov nad odhodki – Lavričeva knjižnica Ajdovščina

Predlagatelj: Tadej Beočanin, župan Občine Ajdovščina

Gradivo pripravil: Oddelek za družbene zadeve

Pristojno delovno telo: Odbor za družbene zadeve
Odbor za finance in premoženjske zadeve

10. točka 12. redne seje Občinskega sveta Občine Ajdovščina

Predlagam, da Občinski svet Občine Ajdovščina na 12. redni seji dne 7. 3. 2024 obravnava in sprejme:

PREDLOG SKLEPA:

Na podlagi 18. člena Statuta Občine Ajdovščina (Uradni list RS št. 79/22) in 19. člena Zakona o računovodstvu (Uradni list RS št. 23/99, 30/02 in 114/06) je Občinski svet Občine Ajdovščina na svoji 12. redni seji dne..... sprejel naslednji

Sklep

Lavričevi knjižnici Ajdovščina se podaja soglasje k razporeditvi presežka prihodkov nad odhodki iz leta 2023 in iz preteklih let, kot je predlagano in specificirano v prilogi tega sklepa.

Številka: 41032-6/2023

Datum:

Tadej Beočanin, l. r.
župan

Datum: 15.02.2024

Svet zavoda Lavričeva knjižnica Ajdovščina je na svoji 1. redni seji dne 15.2.2024 sprejel naslednji

SKLEP O RAZPOREDITVI PRESEŽKA PRIHODKOV NAD ODHODKI IZ LETA 2023 IN NEPORABLJENEGA PRESEŽKA PRIHODKOV NAD ODHODKI IZ PRETEKLIH LET

V letu 2023 je bilo ustvarjeno za 226,54EUR presežka prihodkov nad odhodki z upoštevanjem davka od dohodka pravnih oseb. Presežek je nastal iz naslova javne službe.

Presežek, ki se nanaša na občino Ajdovščina znaša 172,24 EUR in na občino Vipava 54,30 EUR.

Poročilo o porabi presežka iz leta 2022:

Presežek iz leta 2022 – občine Ajdovščina (131,90 eur) smo porabili za nakup programa TEMPUS in E-odobritve (evidenca delovnega časa), presežek iz občine Vipava, pa smo porabili za nakup računalnika PC PLUS in nakup programa Tempus in E odobritve v skupni vrednosti 867,41 EUR. Iz naslova presežka občine Vipava nam je ostalo 166,60 EUR.

Presežek se porabi skupaj z neporabljenim lanskim presežkom v deležih na naslednji način:

-presežek občine Vipava znaša 54,30 + 166,60 kar znaša 220,90 EUR in se ga nameni za nujne nabave osnovnih sredstev, opreme ter drobnega inventarja.

-presežek občine Ajdovščina znaša 174,34 eur in se ga nameni za nujne nabave osnovnih sredstev, opreme ter drobnega inventarja.

Predsednica

Hilarija Kete

Letno poročilo 2023

Februar 2024

Lavričeva knjižnica
Ajdovščina

Lavričeva knjižnica Ajdovščina

Cesta IV. Prekomorske 1
5270 Ajdovščina

Lavričeva knjižnica Ajdovščina
Cesta IV. prekomorske 1
5270 Ajdovščina

Davčna številka: SI16935870
Matična številka: 1434276000
Šifra proračunskega uporabnika: 72664
Podračun pri UJP: 01201-3000000317

Glavna dejavnost po SKD: 91.011 (Dejavnost knjižnic)

Priprava letnega poročila:

- poslovno poročilo: Artur Lipovž, direktor
- računovodsko poročilo: Lada Vasiljević s.p., Tatjana Mikuš

Pri pripravi letnega poročila so sodelovali:

- Marija BAJC
- Špela Benčič
- Jasmina Česnik Ušaj
- Alenka FURLAN
- Viktorija KANTE
- Hilarija KETE
- Franka Koren
- Tjaša Ličen
- Nika Škvarč
- Valentina Tominec
- Martina ZALAR

LETNO POROČILO 2023

POSLOVNO POROČILO

Ajdovščina, februar 2024

Lavričeva knjižnica Ajdovščina
Cesta IV. Prekomorske 1
5270 Ajdovščina

1. POSLOVNO POROČILO ZA LETO 2023

1. UVOD

Začetki Lavričeve knjižnice Ajdovščina (v nadaljevanju: LKA) segajo v leto 1864, ko je dr. Karel Lavrič v Ajdovščini odprl slovensko čitalnico. Preporod je doživela v začetku 20. stoletja, ko je dr. Artur Lokar knjižnico poimenoval po ustanovitelju. Od leta 1959 je delovala v okviru Vojkove delavske univerze, leta 1968 je z zaposlitvijo prvih strokovnih delavcev postala samostojna. 1977 je prešla pod okrilje Zavoda za kulturo, 1991 pa Zavoda za kulturo, izobraževanje in šport. Od 1. julija 2002 je znova samostojen zavod in osrednja knjižnica za občini Ajdovščina in Vipava s sedežem v Ajdovščini.

V okviru zavoda delujejo osrednja knjižnica v Ajdovščini, krajevni knjižnici v Vipavi in Podnanosu ter manjša enota - izposojevališče v Dobravljah. Poseben oddelek knjižnice je Potujoča knjižnica.

Konec leta 2023 je Lavričeva knjižnica Ajdovščina pokrivala območje s skupno 25.678 prebivalci, od tega v Občini Ajdovščina 19.811 in v Občini Vipava 5.867.

DEJAVNOST LAVRIČEVE KNJIŽNICE AJDOVŠČINA

Knjižnična dejavnost kot javna služba v skladu z 2. čl. Zakona o knjižničarstvu (Zknj) zajema:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva
- zagotavljanje dostopa do knjižnega in neknjižnega gradiva ter elektronskih publikacij
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov
- informacijsko opismenjevanje
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

V okviru drugih dejavnosti knjižnica v skladu s 16. členom navedenega zakona izvaja naslednje dejavnosti:

- sodeluje v vseživljenjskem izobraževanju
- zbira, obdeluje, varuje in posreduje domoznansko gradivo
- zagotavlja dostopnost in uporabo do gradiva javnih oblasti, ki so prosto dostopna
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami
- organizira prireditve, ki so povezane s knjižnično dejavnostjo in popularizacijo knjige in branja
- prireja strokovna posvetovanja, seminarje, tečaje in predavanja
- prireja razstave
- vzdržuje stike s sorodnimi ustanovami
- pripravlja in izdaja občasne publikacije.

V okviru dejavnosti se LKA povezuje s strokovnimi združenji: Združenjem splošnih knjižnic, Zvezo bibliotekarskih društev Slovenije, Društvom bibliotekarjev Primorske in Notranjske.

ORGANI LAVRIČEVE KNJIŽNICE AJDOVŠČINA:

Direktor: **Artur Lipovž**

SVET KNJIŽNICE V SESTAVI:

Hilarija Kete, predstavnica delavcev knjižnice – predsednica
Jože Krečič, predstavnik občine Ajdovščina – namestnik predsednice
dr. **Ingrid Petrič**, predstavnica občine Vipava
Klavdija Štrancar, predstavnica zainteresirane javnosti
Bruna Vuga, predstavnica zainteresirane javnosti
Nika Škvarč, predstavnica delavcev knjižnice

Način dela in postopek sprejemanja odločitev sveta ureja Poslovnik o delu sveta Lavričeve knjižnice Ajdovščina.

VIRI, NAČIN IN POGOJI ZA PRIDOBIVANJE SREDSTEV

Sredstva za izvajanje javne službe: sredstva za plače, prispevke, materialne stroške, del nakupa knjižničnega gradiva, nakup in vzdrževanje opreme in prostorov zagotavljata soustanoviteljici - Občini Ajdovščina in Vipava na podlagi programa dela in finančnega načrta.

Delitev skupnih stroškov za knjižnično dejavnost v več občinah določa Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki izvajajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Ur.l. RS, št. 19/03). LKA pridobiva sredstva iz proračunov občin Ajdovščina in Vipava sorazmerno s številom prebivalcev (53. člen ZKnj).

Knjižnica prejema sredstva za izvajanje javne službe mesečno.

LKA pridobiva sredstva še iz naslednjih virov: članarine, zamudnine, najemnine, donatorstva in sponzorstva, ki se štejejo za lastna sredstva knjižnice. Del prihodkov, ki se štejejo za lastna sredstva, lahko pridobi s ponudbo storitev, uslug ali izdelkov ustanovam in posameznikom.

Del sredstev za nakup knjižničnega gradiva prispeva Ministrstvo za kulturo (Mk) na podlagi javnega poziva, enako za nakup IKT opreme. LKA lahko pridobi del sredstev tudi na podlagi uspešne prijave na javni poziv ali na javni razpis s strani drugih ministrstev, državnih institucij, agencij ali državnih in evropskih skladov.

2. POSEBNI DEL POSLOVNEGA POROČILA

1. ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNUJEJO DELOVNO PODROČJE POSREDNEGA PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA

Pravna podlaga za delovanje knjižnice je Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Lavričeva knjižnica Ajdovščina, ki sta ga sprejela Občinski svet občine Ajdovščina na seji dne 26.3.2002 in Občinski svet Občine Vipava na seji dne 21.3.2002 (Ur. l. RS, št. 36/02), s spremembami oziroma dopolnitvami v letih 2004 in 2008 (Ur. l. RS, št. 89/04 in 114/08). Za opravljanje knjižnične dejavnosti sta merodajna še Zakon o knjižničarstvu (Ur. l. RS, št. 87/01) in Zakon o uresničevanju javnega interesa v kulturi (Ur. l. RS, št. 96/02) ter spremembe (Ur. l. RS, št. 77/2007).

V skladu z zakonodajo so knjižnice samostojne pravne osebe, katerih delo urejajo podzakonski predpisi, ki urejajo tudi obveznosti ustanoviteljev do knjižnic.

Delo Lavričeve knjižnice Ajdovščina urejajo naslednji predpisi, pravilniki, normativi in navodila:

- Uredba o osnovnih storitvah v splošnih knjižnicah (Ur.l. RS, št. 29/03), z dopolnitvijo (2022)
- Pravilnik o pogojih izvajanja knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur.l. RS, št. 73/03 in sprememba Ur.l. RS, št. 70/08)
- Pravilnik o razvidu knjižnic (Ur.l. RS, št.105/03)
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah in stroškov krajevnih knjižnic (Ur.l. RS, št. 19/03)
- Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Lavričevi knjižnici Ajdovščina
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Ur.l. RS, št. 88/03)
- Standardi za splošne knjižnice (Nacionalni svet za knjižnično dejavnost, 2005) in Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018-2028)
- Etični kodeks slovenskih knjižničarjev (ZBDS 1995),
- Kodeks ravnanja javnih uslužbencev (Ur. l. RS, št. 8/01).

2. DOLGOROČNI CILJI, KI IZHAJAJO IZ VEČLETNEGA PROGRAMA DELA, RAZVOJA OZIROMA PODROČNIH STRATEGIJ TER NACIONALNIH PROGRAMOV

Dolgoročna izhodišča knjižnične dejavnosti so zajeta v Nacionalnem programu za kulturo in v Strokovnih priporočilih in standardih za splošne knjižnice 2018-2028. Dolgoročna izhodišča, cilje in poslanstvo določajo področna zakonodaja ter podzakonski akti in določbe.

LKA je zavezana tudi ciljem Strategije splošnih knjižnic 2015-2020.

LKA pri določanju ciljev izhaja iz Strateškega načrta Lavričeve knjižnice Ajdovščina za obdobje 2021-2025.

Dolgoročni cilji so:

- zagotavljati primeren obseg in strukturo knjižničnega gradiva, ki ustreza zahtevam stroke in zakonodaje, interesom prebivalstva in posameznih družbenih skupin
- ohraniti delež aktivnega prebivalstva v članstvu knjižnice in ga povečevati
- utrditi dejavnosti, ki povečujejo uporabo in ponudbo knjižnice ter spodbujajo bralno kulturo
- povečati delež mlajše populacije, ki obiskuje knjižnico, koristi njeno infrastrukturo in gradivo
- pridobiti dodatne površine in prostore za osrednjo knjižnico (dograditev ali novogradnja), ki so skladni s standardi. Izboljšati prostorske pogoje drugih enot
- zasedba strokovnih in popolnitev drugih delovnih mest v skladu s standardi in pravilnikom
- nadgraditi, zaključiti in dopolniti tehnološko opremljenost mreže v Ajdovščini in Vipavi ter jo začeti v Podnanosu
- dolgoročni cilj je tudi uveljaviti koncept t.i. »odprte knjižnice« (z možnostjo prostega dostopa, v skladu s trendi knjižničarstva)

3. LETNI CILJI, ZASTAVLJENI S FINANČNIM NAČRTOM IN LETNIM PROGRAMOM DELA

GLAVNI STROKOVNI IN POSLOVNI CILJI V LETU 2023

Cilji v letu 2023 so bili zastavljeni s programom dela in finančnim načrtom. So tudi del ciljev na razvojnem, strokovnem, kadrovskem, tehnološkem, investicijskem in finančnem področju, ki so opredeljeni v sprejetem Strateškem načrtu Lavričeve knjižnice Ajdovščina za obdobje 2021-2025. Doseganje ciljev je bilo v največji meri odvisno od finančnih možnosti.

Področje nabave gradiva, bralne kulture in ponudbe, študijski krožki in druge oblike dela

Knjižnica je vodila uravnotežen in premišljen ter dobro načrtan nakup knjižničnega gradiva, s poudarkom na nakupu kvalitetnih otroških knjig, klasičnih zbirk in kakovostnih knjig za otroke in mladino (Zlata hruška).

Zaposleni proaktivno in na različne načine opozarjajo članstvo na novosti in na bogato, toda premalo poznano ponudbo knjižnice. Podpore branju utrjujemo z lastno ponudbo (Beremo v naročju staršev, projekta BILKA in Razvajajmo brbončice).

V sodelovanju z Občino Ajdovščina smo znova izpeljali nakup knjige za tretješolce. V sodelovanju z OŠ Draga Bajca Vipava in Občino Vipava je bila šestošolcem na posebnem dogodku podarjena dokumentarna slikanica Vitez med piramidami (zgodba o Antonu Lavrinu).

Kadrovska popolnitev strokovnih delavcev

Kadrovska strokovna popolnitev v Vipavi in Podnanosu ter polna zasedba sta se v letu 2023 odrazili v dvigu obiska, izposoje in udeležbe ter v oblikah dela v obeh enotah.

V letu 2023 je tudi Občina Vipava z letnim proračunom odobrila zaposlitev strokovnega delavca – informatika.

Tehnološko posodabljanje, oprema, investicije in investicijsko vzdrževanje

Investicije v stavbo in opremo so bila zaradi bližnjega pristopa k prenovi osrednje knjižnice zadržana, kar pa prinaša več vzdrževanja.

V osrednji knjižnici sta bila iz sredstev MK nabavljena dva osebna računalnika, dva prenosnika pa sta nadomestila dotrajano opremo na Potujoči knjižnice, kjer je bil nameščen tudi nov wi-fi. V Podnanosu je bila nameščena IKT omarica ter kupljen hitrejši paket za internet.

Z menjavo baterije so bila zaključena obsežnejša vzdrževalna dela na bibliobusu (2022, 2021). Začeli smo priprave za oblikovanje nove spletne strani.

Ni pa nam uspelo pridobiti sredstev soustanovitelja za nakup zunanjega knjigomata (vračalnika) v Vipavi. Prav tako nismo uspeli zamenjati projektorja in pulta ter bolje osvetliti prostor izposoje v osrednji knjižnici.

Utrjevanje knjižnice kot osrednje kulturne ustanove

V minulem letu je Lavričeva knjižnica nadaljevala prizadevanja, da je prepoznana kot ena osrednjih kulturnih ustanov Vipavski dolini in širše. Na dejavnost smo sistematično opozarjali na družbenih omrežjih, kjer smo imeli številne po-objave. Prepoznavnost so povečali osveženi pristopi k že uveljavljenim in naši lastni bralni projekti.

Projekti

Predvsem v osrednji knjižnici in v enoti Vipava smo nadaljevali s sistematičnim pospeševanjem izposoje, izvedli smo obsežen načrt 130-letnice rojstva pisatelja in Prešernovega nagrajenca ter ajdovskega zdravnika Danila Lokarja.

Kot ena redkih, če ne edina knjižnica, izvajamo krožek Beremo v naročju staršev za mlade starše na starševskem dopustu, utrjujemo tudi svoja lastna bralna projekta Ko zadiši po knjigah – razvijamo brbončice.

Poslovanje in izid, stroški, financiranje

Na materialno-finančni strani smo beležili zelo visoke dvige stroškov za energijo (kurilno olje, pogonsko gorivo, električna energija), zavarovanj, papirne galanterije, nakupa knjig, tiskarskih storitev, računalniških storitev, tehničnih servisov, vzdrževalnih del ...

Kljub rasti stroškov je knjižnica poslovno leto zaključila pozitivno.

KOT POMEMBNO IZPOSTAVLJAMO

- Pripravljena je projektna naloga za določitev nabora primernih lokacij za dograditev ali novogradnjo osrednje knjižnice.
- Vsi glavni knjižničarski parametri (obisk, izposoja, članstvo ...) so se izboljšali in so znova primerljivi ali so boljši od leta 2019 (pred covidom). Več je oblik dela, večja je tudi njihova privlačnost.
- Z uglednimi sogovorniki smo strokovno in širšo javnost opozorili na pisatelja Danila Lokarja, izdali njegove »Partizanske dnevnik« in odprli Lokarjevo pohodno pot kot del Slovenske pisateljske poti.
- V okviru projekta Občine Ajdovščina smo znova pripravili izbor knjige za tretješolce, skupaj z Občino Vipava in OŠ Draga Bajca Vipava smo šestošolcem izročili dokumentarno slikanico.
- Utrdili smo lastne projekte (BILKA, Razvajajmo brbončice, Beremo v naročju staršev) , na regionalni in nacionalni ravni smo potrdili dobro delo v okviru bralnih projektov Primorci beremo, Poletavci - poletni bralci, Beremo s tačkami ...
- Izpeljani so bili odmevni dogodki v knjižnici in izven nje. S Planinskim društvom Podnanos smo gostili legendi alpinizma, Reinholda Messnerja in Vikija Grošlja (predstavitev njunih knjig).

ODPRTOST LAVRIČEVE KNJIŽNICE V LETU 2023

REDNI LETNI URNIK ODPRTOSTI ENOT ZA UPORABNIKE

Poslovni čas osrednje knjižnice in enot za leto 2023 je potrdil Svet zavoda, ki je tudi določil, da se redni (letni) delovni čas v enoti Vipava s 1. aprilom spremeni s ciljem, da se zajame čim več prepoznavnih skupin uporabnikov (osnovna šola, dijaki, gospodinje in upokoјenci, zaposleni, ki zaključujejo delo popoldan ...)

Enota Dobravlje ves čas, tudi poleti, obratuje ob sobotah med 8.00 in 12.00.

Potujoča knjižnica obratuje po leto vnaprej pripravljenem urniku, ki je prilagojen šoli (september-september).

Skupno je bila Lavričeva knjižnica v vseh svojih enotah odprta 5.047 ur. Deleži odprtosti posameznih enot so razvidni v tabeli.

ENOTA AJDOVŠČINA

Svet zavoda je za osrednjo knjižnico določil naslednji **redni letni urnik**:

ponedeljek, torek, sredo, petek	9.00 do 18.00
četrtek	10.00 do 18.00
sobota	7.00 do 12.00

Oddelek je po rednem urniku odprt za uporabnike 6 dni na teden, 49 ur na teden.

Poletni delovni čas v juliju in avgustu: ponedeljek, torek in petek od 10. do 18., sredo in četrtek od 8. do 16. v skupnem obsegu 40 ur. Ob sobotah je enota zaprta.

Oddelek je bil zaradi smrti v kolektivu zaprt v ponedeljek, 4. septembra od 9. do 14. ter v ponedeljek, 14. avgusta (dan solidarnosti po poplavih).

ENOTA VIPAVA

Oddelek Vipava je bil v letu 2023 odprt skupno 1.417 ur.

Z namenom, da bi se čim bolj približali potrebam različnih skupin uporabnikov, smo opravili anketo. Na tej podlagi je Svet zavoda sprejel naslednji obratovalni čas: ponedeljek in četrtek 12. do 18., torek 12. do 16., sredo in petek 8. do 15.; poletni obratovalni čas ponedeljek in petek 9. do 15. Redni letni obratovalni čas je od 1. aprila 2023 daljši za 2 uri in je 30 ur na teden.

Oddelek je bil zaprt v ponedeljek, 14. avgusta (dan solidarnosti) in v ponedeljek, 4. septembra od 12. do 15.

ENOTA PODNANOS

V letu 2023 je bila knjižnica za uporabnike odprta 455 ur.

Knjižnica v Podnanosu obratuje dvakrat na teden v skupnem obsegu 10 ur na teden. Enota posluje po rednem urniku: torek 9.00 do 14.00, četrtek od 13.00 do 18.00, skupaj 10 ur.

Poleti je odprta v četrtek od 13.00 do 18.00 ure.

ENOTA DOBRAVLJE

V letu 2023 je bila knjižnica odprta 208 ur.

Oddelek obratuje po rednem letnem urniku ob sobotah, od 8.00 do 12.00. Posluje ves čas –po istem urniku, zanjo torej ne velja poletni delovni čas.

POTUJOČA KNJIŽNICA

Potujoča knjižnica je bila v letu 2023 za uporabnike (na postajališču) odprta 600 (1 uro več). Povprečni čas postanka bibliobusa je bil 53 minut. Teren je skupaj s postanki znašal 843 ur.

POLETNI DELOVNI ČAS

V juliju in avgustu enote knjižnice poslujejo po poletnem delovnem času z izjemo enote Dobravlje, ki obratuje ob sobotah v obsegu 4 ure tudi poleti. Potujoča knjižnica v juliju in avgustu ne obratuje.

Poletni delovni čas omogoča koriščenje letnih dopustov in daljših odsotnosti zaposlenih. Izraba dopustov in poraba nadur sicer ne bi bila mogoča.

V poletnem času se izvajajo predvsem naslednje naloge: urejanje knjižničnega fonda, odpisi, vzdrževalna dela, popravila in servisi naprav, opreme, stavbe in okolice ter bibliobusa.

ODPRTOST ZA UPORABNIKE	v urah	delež - % glede na LKA
AJDOVŠČINA	2.367	46,9
VIPAVA	1.417	28,0
PODNANOS	455	9,1
DOBRAVLJE	208	4,1
POTUJOČA KNJIŽNICA	600	11,9
SKUPAJ VSE ENOTE	5.047	

V letu 2023 so bile enote knjižnice zaprte iz naslednjih razlogov:

DAN	DATUM	ODDELEK	RAZLOG
pon	14. avg	Vsi	Dan solidarnosti zaradi poplav
pon	4. sept	Ajd 9.-14.	Smrt v kolektivu
		Vip 12.-15.	

KNJIŽNICA OMOGOČA DOSTOP DO KNJIŽNIČNIH STORITEV V SVOJIH ENOTAH VSE DNI V TEDNU

Redni obratovalni časi Lavričeve knjižnice omogočajo, da uporabnik vsak dan v tednu razen nedelje lahko v eni ali drugi enoti dostopa do knjižnega gradiva.

Knjižnica od jeseni 2022 v Ajdovščini. Vipavi in Podnanosu zagotavlja prevzem rezerviranega gradiva tudi izven delovnega časa knjižnice oz. njenih enot. V letu 2023 zaznavamo rast števila uporabnikov, ki se poslužujejo te novosti.

DELO Z GRADIVOM V LETU 2023

NABAVA, OBDELAVA IN FINANCIRANJE KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

Lavričeva knjižnica Ajdovščina skrbi za knjižničarsko dejavnost na območju občin Ajdovščina in Vipava. Celotna zbirka gradiva obsega 175.223, od tega knjižnega gradiva 166.349 enot.

Konec leta 2023 je Lavričeva knjižnica Ajdovščina pokrivala območje s skupno 25.678 prebivalci, od tega v Občini Ajdovščina 19.811 in v Občini Vipava 5.867. Podatki o prebivalstvu so podlaga za načrtovanje dejavnosti (zaposleni, prostori, oprema) in nakupa knjižničnega gradiva in vzdrževanja zbirke (Pravilnik o knjižničarski službi, standardi za splošne knjižnice).

Podlage za nabavo knjižničnega gradiva

Orientacijska priporočila za sestavo knjižne zbirke navajajo, naj ta vsebuje 70 % gradiva za odrasle in 30 % gradiva za mladino ter 60 % strokovnega gradiva in 40 % leposlovja.

NAKUP GRADIVA V LETU 2023

Sredstva za nakup gradiva knjižnica pridobi povečini iz dveh virov: od občin-soustanoviteljic in od Ministrstva za kulturo (Mk) v okviru javnega poziva za sofinanciranje knjižničnega gradiva. Manjši del gradiva pridobi z darovi (donacijami).

LKA je lani namenila za nakup knjig 104.601 EUR.

Od tega je bil delež MK primerljiv z letom poprej - 32.094 EUR (32.788 v letu 2022).

Soustanoviteljici sta skupaj zagotovili 62.938 EUR, od tega Občina Ajdovščina (OA) 48.298 EUR, Občina Vipava (OV) pa 14.640 EUR. Občina Ajdovščina več let rahlo zvišuje sredstva za nakup knjig, s čemer podpira željo knjižnice, da se približa standardu za povprečni letni nakup. V letu 2023 smo kupili 4.067 enot gradiva.

Finančna sredstva za nakup gradiva

	NAČRTOV. V VLOGI	USKLAJENO	DELEŽ	PORABLJENO
MINISTRSTVO	25.535,00	32.094,00	125,7 %	32.094,00
SREDSTVA OBČIN			100 %	62.720,00
Ob. Ajdovščina	48.298,00	48.298,00		
Občina Vipava	14.640,00	14.640,00		
LASTNA SREDSTVA	0	0	0	9.787,00
SKUPAJ	88.473,00	95.932,00	108,4 %	104.601,00

Tabela: prikaz načrtovanih, usklajenih in porabljenih sredstev po sofinancerjih v letu 2023.

Darovi

V knjižnico prihaja vse več darovanega gradiva, toda obogatitev iz tega naslova je redka (neprimerno, poškodovano, zastarelo ...). Del gre v Bukvarno ali ga podarimo manjšim knjižnicam. Podarjeno gradivo (pregled, manipulacija) jemlje zaposlenim veliko časa.

Velikokrat so nam primorani darovati gradivo tudi domači avtorji - samozaložniki, saj nam ne morejo izstaviti računa.

RAZPOREDITEV GRADIVA PO ENOTAH

ENOTE	NAKUP	DAR	SKUPAJ
AJDOVŠČINA	2.458	337	2.795
POTUJOČA KNJ.	542	39	581
VIPAVA	622	108	730
PODNANOS	312	20	332
DOBRAVLJE	133	24	157
SKUPAJ	4.067	528	4.595

Prikaz razporeditve pridobljenega knjižničnega gradiva po enotah, 2023

	NEKNJIŽNO GR.	SERIJSKE PUBL.
AJDOVŠČINA	93	157
POTUJOČA KNJ.	18	13
VIPAVA	41	30
PODNANOS	14	10
DOBRAVLJE	11	3
SKUPAJ	177	213

Prikaz prirasta neknjižnega gradiva in serijskih publikacij (nakup, darovi), 2023

Pri neknjižnem gradivu imamo opraviti le s par izvodi darov; pri serijskih publikacijah gre predvsem za šolska in občinska glasila ter za priloge.

Pri nakupu strokovne literature – kolikor je mogoče - prisluhnemo potrebam srednjih šol (SŠ Veno Pilon, ŠG Vipava), Univerze v Novi Gorici z enoto v Ajdovščini in Vipavi, Univerze na Primorskem s študijskim programom Zdravstvena nega v Vipavi, Ljudske univerze Ajdovščina in njenih programov, Hiše mladih, Zavoda Beta in programa Garaže, Hiše mladih, Hiše dobre volje, potrebam vrtcev, šestih osnovnih šol in Univerze za tretje življenjsko obdobje, študijskih krožkov, vseživljenjskega učenja, društev ljudi s posebnimi potrebami ... Posebna pozornost je namenjena vinogradništvu in vinarstvu ter domoznanskemu gradivu z našega območja.

Dodatno namenjamo pozornost slovenskemu leposlovju, ki je uvrščeno v seznam bralne značke Primorci beremo ter gradivu za domače branje, bralnim značkam za otroke in mladino. Nabavili smo tudi multimedijško gradivo s poudarkom na poučnih vsebinah.

Opažamo, da smo se pri nakupu gradiva za otroke in mladino ter gradiva za odrasle približali priporočilom, nekoliko slabša so razmerja med strokovnim gradivom in leposlovjem (manjša ponudba na trgu, manj finančnih sredstev).

NAKUP E-KNJIG PREKO SERVISIA BIBLOS

	NAKUP	NAČRT	DELEŽ
E-KNJIGE	68 %	100 %	68 %

Pri nakupu licenc smo izbirali aktualno gradivo. Bralci so si izposodili 2.194 e-knjig in 175 zvočnih knjig.

DOSEŽENA CENA ZA NAKUP

Povprečna dosežena cena na enoto knjižnega gradiva je bila 23,44 EUR, kar je 6 % oziroma 1,56 EUR manj od načrtovane. Nabavne cene periodičnega tiska so še naprej razmeroma visoke.

OBISK IN IZPOSOJA V LETU 2023

Čeprav so se razmere po epidemiji umirile, se nekateri kazalci šele zdaj vračajo na raven iz leta 2019, tudi zaradi sprememb v navadah prebivalstva. Vpis novih članov zadnji dve leti odraža pozitiven trend, ki se začenja odražati v obisku in izposoji.

OBISK ČLANOV

V letu 2023 je knjižnico obiskalo skupno 113.745 članov, kar je 11,6 % oz. 11.856 članov več kot leto poprej.

OBISKI ČLANOV	2019	2020	2021	2022	2023	Odstotek glede na 2022
AJD.	84.159	64.874	84.349	74.335	81.830	10,1
VIPAVA	11.894	8.370	12.511	12.406	14.787	19,2
PODN.	3.734	2.808	3.502	3.291	4.204	27,7
P K	12.635	9685	12.229	10.464	11.384	8,7
DOBR.	1.517	1.262	1.613	1.393	1.540	10,5
skupaj	113.939	86.999	114.204	101.889	113.745	11,6

Obisk članov v letu 2023 po enotah.

Opomba: pri številki **113.745** članov gre za COBISS-ovo zaznambo obiskovalcev, ki so si izposodili gradivo.

Dejanski obisk knjižnice je večji: prebiranje časopisov, študij, obisk za kavo, brskanje po internetu, spremstvo člana, obisk kulturnega dogodka, bralnega srečanja... Številka ne zajema niti šolskih razredov ali vrtcev, organiziranih skupin ...

Rast obiska beležimo v vseh enotah, v odstotku največ v Podnanosu in v Vipavi.

IZPOSOJA

Izposoja v letu 2023 se je v primerjavi z letom 2022 povečala. S podaljšanji so si člani izposodili 400.046 enot knjižničnega gradiva, kar je 16.692 enot več. Izposojenih je bilo 383.040 knjig, 5.437 serijskih publikacij, 11.569 enot neknjižnega gradiva) in 2.484 spletnih virov. Izposoj brez podaljševanja je bilo 188.686 enot.

IZPOSOJA GRADIVA	2019	2020	2021	2022	2023	% po oddelkih 2022 / 2023	% na 2022
<i>s podaljšanji</i>							
AJDOVŠČINA	293.367	213.069	234.381	260.142	271.075	64,3 / 67,8	4,2
VIPAVA	56.509	41.453	49.364	53.236	54.664	13,5 / 13,6	2,7
PODNANOS	18.833	13.950	14.430	15.211	18.143	3,9 / 4,5	19,2
P K	57.425	41.245	58.646	48.071	49.856	16,2 / 12,5	3,7
DOBRAVLJE	5.580	5.772	7.527	5.694	6.308	2,1 / 1,6	10,8
skupaj	426.073	315.489	364.348	383.354	400.046	100,00%	4,4

MEDKNJIŽNIČNA IZPOSOJA

Uporabniki preko medknjižnične izposoje dostopajo do študijskega oz. strokovnega gradiva, ki ga Lavričeva knjižnica nima ali je izposojeno. Praviloma ga je mogoče dobiti že v enem dnevu od naročila, kar je za uporabnika zelo ugodno.

Izpostavljamo: medknjižnična izposoja gradiva za študijske ali raziskovalne namene je med knjižnicami Ajdovščina, Idrija, Nova Gorica in Tolmin brezplačna.

	MEDKNJ. izp. 2023		
	naročeno za LK	izposojeno iz LK	skupaj
KNJIGE	168	90	258
SCANI	13	0	13
SKUPAJ	181	90	271

IZPOSOJA E-KNJIG IN AUDIO-KNJIG

V letu 2023 smo evidentirali 2.194 izposoj elektronske knjige.
Izposoja audio (zvočnih) knjig zlagoma narašča, lani smo zabeležili 175 izposoj.

DRUGI PODATKI O DELU Z GRADIVOM

ODPIS KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

Lavričeva knjižnica več let izvaja načrt Prenova fonda, v letu 2023 smo odpisali 5.072 enot knjižničnega gradiva.

Odpisovali smo gradivo, ki je bilo:

- uničeno, poškodovano
- zastarelo
- dvojniki
- izgubljeno

Še uporabno knjižnično gradivo smo ponudili:

- Narodni in univerzitetni knjižnici
- sosednjim knjižnicam
- šolskim knjižnicam.

AJDOVŠČINA	POTUJOČA KNJIŽNICA	VIPAVA	PODNANOS	DOBRAVLJE	SKUPAJ
4.131	409	303	219	10	5.072

Odpis knjižničnega gradiva v letu 2021

Odpisano gradivo postavljamo v Bukvarno v Ajdovščini in v Vipavi, kjer obiskovalci kupijo knjige in starejše letnike serijskih publikacij po simbolični ceni. Če menimo, da bi bilo gradivo zanje pomembno, ga ponudimo šolskim knjižnicam, NUK-u in drugim knjižnicam,. Med drugim smo del odpisanega gradiva podarili knjižnici v Podragi, na Slapu, waldorfski šoli v Ajdovščini. Kar ostane na policah, ponudimo uporabnikom brezplačno.

DOMOZNANSTVO V LETU 2023

Gradivo, ki ga pridobiva in hrani LKA, promovira skozi številne oblike dela samostojno ali v sodelovanju z drugimi (kulturni dogodki in literarni večeri, krožki, delavnice, razstave, zapisi, projekcije, projekti in drugo). Posebej namenjamo pozornost gradivu, avtorjem in osebnostim iz lokalnega okolja, ki ga zbira in hrani domoznanski oddelek. Ta tudi skrbi za posredovanje domoznanskih vsebin na različne načine.

Domoznansko gradivo se po vsebini, avtorstvu ali kakšni drugi lastnosti navezuje na širše območje Ajdovščine in Vipave oz. Vipavske doline. Domoznanski oddelek skrbi za posredovanje informacij o gradivu in za promocijo domoznanske dejavnosti. Poleg knjižnega gradiva hranimo tudi zemljevide, razglednice, drobne tiske, plakate, avdio-video gradivo,

zapuščino dr. Danila Lokarja, diplomska zaključna dela idr. V okviru dejavnosti skrbimo za Lokarjevo spominsko sobo in izvajamo vodene ogleds (šolske in druge skupine).

V letu 2023 je bila strokovna delavka vključena v skupino za pripravo Smernic za domoznansko dejavnost – dokumenta, ki bo posredoval stroki priporočila in navodila za delo z domoznansko zbirko v Sloveniji.

Domoznanski oddelek knjižnice je v letu 2023 skrbel za izvedbo krožkov, projektov in delavnic, pripravljaj zapise za spletne portale in drugo.

Domoznansko gradivo

	Serijske publikacije	Neknjižno gradivo	knjige	SKUPAJ
Ajdovščina	16	5	96	117
Vipava	6	0	4	10
Potujoča knj.	1	0	0	1
Podnanos	2	0	1	3
Dobravlje	1	0	0	1
SKUPAJ	26	5	101	132

V letu 2023 smo v domoznanski fond LKA vpisali 26 naslovov serijskih publikacij, 101 naslov knjižnega in 5 naslovov neknižnega gradiva. Domoznanske novosti smo predstavljali na Knjižnih srečanjih ob kavici, literarnih večerih, nanje smo uspešno in odmevno opozarjali na naši spletni strani in socialnih omrežjih, pripravljali smo tudi zapise za posamezne portale. Za domoznanski fond in njegovo promocijo skrbi Franka Koren.

SPLETNI PORTALI

Oblika dela z zbirko je tudi sodelovanje s spletnimi portali. Lavričeva knjižnica na tem področju že več let aktivno sodeluje, to velja tudi za leto 2023.

OBRAZI SLOVENSkih POKRAJIN

Tudi v letu 2023 smo sooblikovali spletni portal *Obrazi slovenskih pokrajin*, na katerega smo dodali 5 zapisov znanih rojakov (Ivan Kosovel, Milena Lah, Sandi Škvarč, Ernest Klavžar in Rajko Koritnik). V sodelovanju s knjižnicami Nova Gorica, Idrija in Tolmin smo pripravili tudi pogovorni večer z osebnostjo iz našega biografskega leksikona: opernega prvaka Marka Kobala, ki je zabeležil 35-letnico umetniškega delovanja. Pogovor je vodila mag. Laura Brataševc. Doslej je knjižnica prispevala 157 vpisov. Število ogledov je bilo 38.556.

KAMRA

Vsako leto z zapisom iz naših krajev obogatimo domoznanski portal Kamra, kjer najdemo različne zgodbe, fotografije, razglednice in gradivo, ki se nanaša na našo kulturno dediščino.

Konec leta 2023 smo na portal dodali sestavek o javnih obeležjih in spomenikih v Ajdovščini v sodelovanju z Andrejem Kogojem, ki je avtor zapisa. Zgodba je sestavljena iz 31-ih poglavij in je v enem mesecu zabeležila več kot 1.900 ogledov.

[DOBREKNJIGE.SI](#)

V letu 2023 sta dve naši registrirani vnašalki (Viktorija Kante, Franka Koren) vnesli na portal skupno 15 objav, kar je 22% vseh z našega knjižničarskega območja. Portal slovenskih splošnih knjižnic Dobreknjige.si je lani dosegel (deluje od 2014) 16.369.236 ogledov, goriško območje ima 2.555.122 ogledov. Naša knjižnica ima 363 vpisov in kar 1.606.535 ogledov; v letu 2023 smo imeli 240.017 ogledov.

[DIGITALIZACIJA](#)

V okviru skupnega – območnega sodelovanja med knjižnicami v regiji pripravimo predloge (seznam knjig ali lokalnih serijskih publikacij) za digitalizacijo gradiva z območja, ki ga pokriva naša knjižnica. Prednost damo starejšemu domoznanskemu gradivu, ki je težje dostopno (le za čitalniško rabo). Tako je bila v letu 2023 zaključena digitalizacija časopisa Latnik, ki je odslej dostopen na portalu dLib (številke od 2002 do 2012). V postopku je tudi nekaj monografskega gradiva, podali smo predlog za digitalizacijo časopisa Gora. Digitalizacija je finančno pokrita iz sredstev Ministrstva za kulturo, knjižnice v regiji pa se o vsebinah dogovorimo vsako leto.

[DRUGE OBLIKE DELA Z GRADIVOM](#)

V nadaljevanju navajamo le nekaj izpostavljenih oblik dela. Njihove vsebine podrobneje predstavljamo v poglavju o delu z uporabniki, popularizaciji knjige in branja, o prireditvah in projektih bralne kulture, vseživljenjskega izobraževanja in delu s posebnimi skupinami in v Prilogi k letnemu poročilu.

[ŠTUDIJSKI IN BRALNI KROŽKI TER BRALNA SREČANJA](#)

[KNJIŽNA SREČANJA OB KAVICI](#)

V letu 2023 smo vsak mesec (razen julija in avgusta) izvedli študijski krožek Knjižna srečanja ob kavici, ki so zelo dobro obiskana.

[BEREMO V NAROČJU STARŠEV](#)

Krožek smo izvedli že 14. sezono, je eden prvih tovrstnih projektov v slovenskih splošnih knjižnicah, vedno odlično obiskan. Namenjen je mladim staršem na porodniškem dopustu.

[BRALNA SREČANJA V DOMOVIH STAREJŠIH AJDOVŠČINA IN VIPAVA](#)

Bralna srečanja imajo tudi terapevtski cilj, saj spodbujajo k branju in pogovoru ter izmenjavi mnenj o prebranem in tudi življenjskih izkušenj. Udeležencem pomagajo ohranjati kognitivne sposobnosti in socialne spretnosti.

[BRALNA SREČANJA V VDC AJDOVŠČINA IN VIPAVA](#)

Udeleženci prebirajo odlomke ali kratke zgodbe iz izbranih leposlovnih del. Bralna srečanja jih spodbujajo k druženju, motivirajo k pripovedovanju in spoznavanju različnih tem, kar ima poleg socializacijskega tudi terapevtski učinek.

BRALNA SREČANJA DIJAKINJ

Srečanja dijakinj potekajo v dijaškem domu ŠG Vipava, namenjena so spoznavanju kakovostnega knjižnega gradiva.

TEMASTKE IN DRUGE RAZSTAVE

V osrednji knjižnici in v enotah Vipava ter Podnanos so bile na ogled tematske in druge razstave, gostili smo razstavo goriške knjižnice v okviru projekta digitalizacije.

RASTEM S KNJIGO

Nacionalni projekt Rastem s knjigo je namenjen spoznavanju učencev in dijakov s knjižno zbirko, ki jo hrani knjižnica, in s storitvami, ki jih ponuja uporabnikom.

KNJIŽNICA KOT IZDAJATELJICA

Lavričeva knjižnica Ajdovščina že vrsto let aktivno prispeva k rasti knjižnega gradiva z lastnimi knjižnimi izdajami. Izdajateljstvo in založništvo pomembno povečujeta njeno prepoznavnost.

V letu 2023 smo izdali Dnevnik (1943-1945) Danila Lokarja.

LKA je nadaljevala z izdajo spletne revije BURJAČ, s promocijo in nadgradnjo spletišča.

ELEKTRONSKA REVIJA BURJAČ.

Lavričeva knjižnica izdaja literarno elektronsko revijo BURJAČ, drugo te vrste v državi.

Reviji daje knjižnica poseben pomen in mesto, saj nagovarja publiko, ki želi izraziti lastno literarno ustvarjalnost kot tudi tisto, ki spremlja avtorske objave. Med zainteresirano javnostjo uživa ugled zaradi skrbne uredniške politike in zato, ker v njem objavljajo ugledni avtorji.

Revija daje poudarek kratki prozi in poeziji, objavlja tudi fotografije. Spletišče (www.burjac.si) objavlja tudi zvočne posnetke objavljenih prispevkov. Ureja jo pisatelj iz Ajdovščine Bojan Bizjak, v uredniškem odboru so še trije zaposleni Lavričeve knjižnice.

Burjač je v letu 2023 priobčil 14 kvalitetnih intervjujev z vidnejšimi slovenskimi literati, dva romana v nadaljevanjih, tretji (v času priprave poročila) še teče. Objavljenih je bilo nekaj pesmi in 10 prispevkov kratke proze. Objave je prispevalo 12 avtorjev. Domet revije je globalen, kar je razvidno iz ogledov. V minulem letu si je ogledalo objave 7.192 uporabnikov iz različnih delov sveta, največ iz Nemčije in Češke.

MENTORSTVO

V minulem letu smo izvajali mentorsko delo za dijaka srednje računalniške šole v Novi Gorici ter za študenta računalništva in informatike v Novi Gorici. Mentorsko delo je izvajala Viktorija

Kante. Septembra je opravljal obvezno prakso en dijak, mentorsko smo pomagali tudi študentki bibliotekarstva.

Med počitnicami sta preko projekta ajdovske občine v Lavričevi knjižnici delala ena dijakinja in ena študentka. S CIRIUS Vipava smo sodelovali v programu dodatnega usposabljanja za starejše učence. Cilj le-tega je vključevanje varovancev v zunanje delovno okolje, s čemer pridobivajo delovne in socialne izkušnje. Z mentorico nas je obiskovala ena varovanka (zanjo smo poiskali njej prilagojena opravila). Usposabljanje je potekalo v krajevni knjižnici v Vipavi.

DRUGE OPRAVLJENE NALOGE

Za potrebe NUK-a in njenega Centra za razvoj knjižnic - CeZaR smo izdelali Statistične meritve o delu knjižnice in Meritve izpolnjevanja pogojev za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. Centru za razvoj knjižnic smo posredovali spremenjene podatke za Razvid knjižnic.

Izdelali smo poročili za obračun nadomestila od dejanskega števila fotokopij, narejenih za prodajo fizičnim osebam v letu 2023 (1. In 2. polletje). Pripravljali smo aktualne sezname kupljenega gradiva, podatki so sproti objavljeni na naši spletni strani.

AKTIVNO ČLANSTVO, NOVI ČLANI, BRISANJE ČLANSTVA

AKTIVNI ČLANI 2023

AKTIVNI ČLANI	2019	2020	2021	2022	2023
AJDOVŠČINA	5.119	4.730	4.647	5.007	5.228
VIPAVA	1.102	1.015	1.041	1.184	1.311
PODNANOS	343	446	357	369	406
PK	1.344	1.561	1.148	1.175	1.260
DOBRAVLJE	178	207	188	164	228
Skupaj	8.086	7.959	7.381	7.899	8.433

NOVI ČLANI 2023

Lani je v knjižnico na novo pristopilo 789 novih članov, 44 več oz. 5,9 % več. Največ jih je pristopilo v Ajdovščini (586), manj pa na PK in v enoti Vipava. Knjižnica redno izvaja brisanje neaktivnih članov (zakon o varovanju osebnih podatkov).

NOVI ČLANI	2019	2020	2021	2022	2023	Razlika, v %
AJDOVŠČINA	525	345	418	520	586	12,6
VIPAVA	54	48	79	112	107	- 4,5
PODNANOS	15	12	8	25	28	12
P K	82	77	83	86	67	-12,1
DOBRAVLJE	1	4	1	2	1	50
skupaj	677	486	589	745	789	5,9

BRISANJE NEAKTIVNIH ČLANOV 2023

Na podlagi 15. člena Zakona o knjižničarstvu in 21. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1) je bil tudi v letu 2023 izveden postopek brisanja neaktivnih članov knjižnice. Iz članstva je bilo brisanih 777 neaktivnih članov. Postopek je bil izveden za vse neaktivne člane Lavričeve knjižnice, pri katerih je poteklo več kot leto dni po zapadlem članstvu in le-ti do knjižnice niso imeli neporavnane obveznosti. Brisanje je bilo izvedeno za vse oddelke: Ajdovščina, Vipava, Podnanos, Dobravlje in Potujoča knjižnica.

	Ajdovščina	Vipava	Podnanos	Dobravlje	Potujoča	skupaj
	2022 / 2023					
7.10.2023	578 / 563	81 / 61	25 / 19	9 / 3	111 / 131	804 / 777

Izložene so bile pristopne izjave članov, za katere je bil izveden postopek brisanja podatkov, članske izkaznice ter sezname ki so še bile v hrambi knjižnice, so bili uničeni v skladu z zakonom.

E-KNJIŽNICA V LETU 2023

Spletna stran Lavričeve knjižnice

Spletna stran in FB profil LKA sta bila v letu 2023 bolje obiskana, vsebine pa obsežno objavljane. Preko spletne strani je mogoče dostopiti do nekaterih elektronskih knjig in objav posnetih dogodkov knjižnice.

Konec 2023 smo začeli posodabljati spletno stran s ciljem večje preglednosti, praktične uporabnosti in dostopnosti. Stran pripravlja kot svoje diplomsko delo študent računalništva Teo Harle, ki je v knjižnici pomagal kot prostovoljec, tu je opravljal dijaško in študentsko prakso ter poletno delo. Predvidoma bo zaključena v prvi tretjini 2024.

V letu 2023 je spletno stran uporabilo 18.109 uporabnikov, največ v decembru (3.170). Naš YouTube kanal si je v letu 2023 ogledalo 3.785 uporabnikov.

Facebook, Instagram.

Knjižnica dejavno uporablja družbeno omrežje Facebook, preko katerega opozarja javnost na dogodke in knjižno ponudbo. Uspešno delo je odraz načrtnega pristopa zaposlenih in sprotnosti objav; vsebine prispeva več sodelavcev s koordinacijo Viktorije Kante. Rezultat so bolj številni ogledi in delitve objav (po-objave), kar je dvignilo prepoznavnost knjižnice. V letu 2023 smo imeli 2.160 sledilcev, od tega 60 novih.

Instagramu je sledilo 798 sledilcev, 91 novih.

Elektronske baze podatkov omogočajo uporabnikom, da pridejo do koristnih podatkov z različnih strokovnih in znanstvenih področij. S pomočjo uporabniškega imena in gesla (enako kot uporabniško ime in geslo za storitev "Moja knjižnica"), dostopajo do baz preko povezav na naši spletni strani povsod, kjer je na voljo povezava z internetom.

Članom knjižnice nudimo možnost elektronskega obveščanja o skorajšnjem poteku roka izposoje in zanje prispelem rezerviranem gradivu. Obvestila lahko prejemo preko e-pošte.

Preko sistema COBISS pošiljamo tudi splošna obvestila, enako preko »novičnika« z naše spletne strani (prejemajo jih naročniki, prijavljeni v skladu s predpisi GDPR).

Moja knjižnica.

S pomočjo storitve "Moja knjižnica" člani v sistemu COBISS+ s številko članske izkaznice in osebnim geslom dostopajo do svojega računa, na katerem spremljajo stanje izposojenega gradiva, podaljšujejo izposoje in naročajo oz. rezervirajo gradivo.

Članom nudimo možnost elektronskega obveščanja o skorajšnjem poteku roka izposoje in prispelem rezerviranem gradivu. Obvestila lahko prejemo preko e-pošte. Preko sistema COBISS pošiljamo tudi splošna obvestila, enako preko novičnika naše spletne strani (prejemajo jih naročniki, prijavljeni v skladu s predpisi GDPR).

V letu 2023 je servis Moja knjižnica uporabljalo 1.987 članov. 1.350 jih je opravilo 23.452 transakcij (postopkov), 1.153 jih je opravilo 18.444 rezervacij, 10 članov je preko Moje knjižnice naročilo 20 medknjižničnih izposoj, 77 jih je opravilo spletno plačilo in 23 spletni vpis.

STORITVE COBISS+ in mCOBISS	Rezervacija ne- prostega gradiva	Rezervacija prostega gradiva	Podaljšanje	SKUPAJ
Število 2022	5.403	12.133	24.452	41.988
Število 2023	6.111	12.648	25.546	45.186

Elektronske in avtomatizirane storitve preko sistema COBISS+ in mCOBISS, 2023

Uporaba knjigomatov

Večinski del vračila knjig poteka v osrednji knjižnici v Ajdovščini preko zunanjega vračalnika, ki deluje tudi v času, ko je knjižnica zaprta. V Ajdovščini je na voljo tudi notranji knjigomat za izposajo, v Vipavi pa je v uporabi knjigomat za vračanje in za izposajo. Občino Vipava smo tudi v letu 2023 zaprosili za sofinanciranje zunanjega vračalnika, žal neuspešno. Zunanji vračalnik bi zelo dvignil kakovost knjižnične ponudbe.

	2022	2023
IZPOSOJA	19.794	22.006
VRAČILO	149.344	148.444
SKUPAJ	169.138	170.450

Paketniki

V minulem letu smo lahko prvič ocenili uporabo »paketnikov«, ki omogočajo članom, da lahko prevzamejo rezervirano oz. naročeno gradivo tudi izven delovnega časa knjižnice. Člani so se te nove storitve lani lahko poslužili v Ajdovščini, Vipavi in v Podnanosu. Zanje smo v Ajdovščini pripravili 468 knjig, v Vipavi 36, v Podnanosu 6.

Javno dostopni računalniki z dostopom do interneta

Knjižnica omogoča uporabo javno dostopnih računalnikov z dostopom do interneta. Vsaj osem let beležimo manj zanimanja za uporabo javnih računalnikov – študentje in dijaki, ki se pripravljajo na izpite ali projekte, uporabljajo lastne prenosnike preko knjižničnih omrežij.

Brezžična omrežja

V enotah knjižnice so na voljo brezžična omrežja, ki se jih ne le člani, temveč tudi drugi uporabniki, poslužujejo vse več. Brezžično omrežje Libroam/Eduroam lahko uporabljajo člani knjižnice z uporabniškim imenom in geslom za servis "Moja knjižnica" v Ajdovščini. Za obiskovalce, ki niso člani knjižnice, je na voljo brezžično omrežje za goste.

E-viri

Elektronske baze podatkov omogočajo uporabnikom, da pridejo do koristnih podatkov z različnih strokovnih in znanstvenih področij. S pomočjo uporabniškega imena in gesla (enako kot uporabniško ime in geslo za storitev "Moja knjižnica"), dostopajo do baz preko povezav na naši spletni strani povsod, kjer je na voljo povezava z internetom.

Oddaljene prijave.

Člani so lani opravili 2.068 izposoj spletnih virov.

Člani (35) so v letu 2023 opravili 117 oddaljenih prijav na podatkovne baze in e-vire, do katerih dostopa Lavričeva knjižnica brezplačno ali jih ima zakupljene v okviru sodelovanja med območnimi knjižnicami v severnoprimerški regiji (Nova Gorica, Ajdovščina, Idrija, Tolmin).

Naši člani so v preteklem letu opravili 1.823 vpogledov preko portala EBSCO.

Opravljenih je bilo 61.160 vpogledov v Encyclopedio Britannico.

V preteklem letu so člani v večjem številu uporabljali aplikacijo PressReader, preko katere brezplačno dostopajo do več tisoč najpomembnejših svetovnih medijev oz. izdaj, med njimi je nekaj slovenskih. V letu 2023 so opravili 13.720 vpogledov.

DELO Z UPORABNIKI, POPULARIZACIJA KNJIGE IN BRANJA, VSEŽIVLJENJSKO IZOBRAŽEVANJE IN DELO S POSEBNIMI SKUPINAMI

S ciljem kakovostnega izvajanja nalog iz 2. člena (delo z gradivom, posredovanje gradiva, dokumentacijsko in bibliotekarsko delo ter druga) in dejavnosti, ki jih določa 16. člen Zakona o knjižničarstvu (delo z uporabniki, posebnimi skupinami, dogodki in prireditve, namenjene promociji branja in knjige, vseživljenjsko izobraževanje, domoznanska dejavnost) Lavričeva knjižnica samostojno in v sodelovanju z drugimi pripravlja prireditve in projekte širjenja bralne kulture za odrasle in mladino.

PRIREDITVE IN PROJEKTI ŠIRJENJA BRALNE KULTURE

V letu 2023 je Lavričeva knjižnica pripravila številne dogodke za odrasle in mladino. Prireditve, predavanja, predstavitve, razstave, delavnice, projekte in bralna srečanja je izvedla na več lokacijah v obeh občinah. Skupaj se je 321 dogodkov udeležilo 7.009 obiskovalcev – mladine in odraslih.

Številnih so se udeležili tako mladi kot odrasli, zato je evidentirano samo skupno število. Nekateri dogodki so bili množično obiskani, zato smo zapisali le oceno, nekaterih nismo ocenili, saj so potekali izven knjižnice v sodelovanju z drugimi (npr. Ljudska univerza, Hiša mladih). Všteti niso obiskovalci razstav, ki jih ni mogoče evidentirati.

Nekatere oblike prireditev vodijo posamični zaposleni, nekatere pa izvajajo in podpirajo vsi sodelavci (PB, Poletavci, Bilka, Ko zaduši po knjigah ...) Pri nekaterih pomagajo prostovoljci.

PRIREDITVE ZA ODRASLE

Kulturni dogodki in literarni večeri za odrasle

V letu 2023 smo izpeljali 36 dogodkov za odrasle (literarnih večerov, pogovor, predstavitev, predavanj) s 1.456 obiskovalci.

V Ajdovščini smo jih pripravili 25, od tega 6 Srečanj z Danilom Lokarjem, sodelovali so ugledni sogovorniki in učitelji, profesorji, dijaki in učenci OŠ Danila Lokarja ter SŠ Veno Pilon Ajdovščina. Zaključili smo jih s predstavitvijo Lokarjevih t.i. Partizanskih dnevnikov ter otvoritvijo Lokarjeve pohodne poti in pohodom. S kakovostjo izvedbe smo zadovoljni.

V vipavski občini smo pripravili 8 kulturnih dogodkov, od tega 6 v Vipavi.

Močno smo bili prisotni »na terenu«. V sodelovanju s krajevnimi skupnostmi in posameznimi društvi (Trillek Col, Planinsko društvo Podnanos) smo izpeljali dogodke na širšem območju doline: na Gočah, Colu, v Vrtovinu, v Črničah in v Podnanosu. Na slednjega smo posebej ponosni, saj smo sodelovali s PD Podnanos in KS Podnanos pri obisku vrhunskih alpinistov Reinholda Messnerja s soprogo in Vikija Grošlja. Za dogodke so skrbeli Artur Lipovž, Špela Benčič, Marija Bajc, Viktorija Kante.

Študijski in bralni krožki ter bralna srečanja

Bralna srečanja, ki jih sistematično izvaja knjižnica, imajo cilj spodbujati k branju, spoznavati knjižnični fond, spodbujati izposajo gradiva in popularizirati dela slovenskih ustvarjalcev. Usmerjena so predvsem na ranljive skupine (VDC-ji, domovi za starejše ...).

ŠTUDIJSKI KROŽEK KNJIŽNA SREČANJA OB KAVICI

Krožek je namenjen odraslim. Ob druženju se seznanimo z različnim gradivom s ciljem promocije fonda in spodbujanje bralcev, da posegajo po gradivu knjižnice. V letu 2023 smo izpeljali srečanja vsak mesec (razen julija in avgusta), se pogovarjali o različnih temah in predstavili udeležencem literaturo na obravnavano temo. Eno od srečanj je bilo namenjeno predstavitvi domoznanskih novosti, ki smo jih v knjižnici pridobili v preteklem letu. V juniju smo skupaj odpotovali na končni izlet, kjer smo si ogledali Hišo kranjske čebele – muzej čebelarstva in čebel v Višnji Gori, samo mesto ter samostan v Stični. Srečanja ob kavici so dobro obiskana – navadno nas obišče 8-13 oseb. Skupno sta se Kavice v letu 2023 udeležili 102 osebi. Za krožek skrbi Franka Koren.

BEREMO V NAROČJU STARŠEV

Krožek, ki smo ga v letu 2023 izvedli že 14. sezono in je en prvih tovrstnih projektov v Sloveniji v splošni knjižnici, je vedno odlično obiskan. Namenjen je predvsem mladim staršem na porodniškem dopustu. Spoznavamo, kako lahko otroku že od najzgodnejše starosti pomagamo razvijati različne spretnosti, da bo kasneje branje, pisanje in računanje v šoli kar najlažje steklo. S pomočjo strokovnjakinj z več področij izvemo vse o glasbenem, likovnem, socialnem, govornem in motoričnem razvoju malčkov. Krožek je tudi priložnost za srečanje z drugimi starši, s katerimi si obiskovalci izmenjajo starševske izkušnje in spoznanja.

Lani smo se srečevali v Ajdovščini. Prijavljenih je bilo 17 rednih obiskovalk s svojimi otroki, na srečanja so občasno prihajale tudi neprijavljene mame z otroki, oziroma drugi zainteresirani. Skupno smo zabeležili 205 obiskovalcev (mame in otroci). Na osmih srečanjih smo gostili 5 zunanjih predavateljic (logopedinja 2 predavanji, psihoterapevtka, likovna, glasbena pedagoginja in diplomirana babica), dve predavanji smo na temo družinskega branja in predšolskega opismenjevanja izvedli sami. Za krožek skrbi Franka Koren.

BRALNA SREČANJA V DOMOVIH STAREJŠIH AJDOVŠČINA IN VIPAVA

Bralna srečanja imajo tudi terapevtski cilj, saj spodbujajo k branju in pogovoru ter izmenjavi mnenj o prebranem in tudi življenjskih izkušnjah. Udeležencem pomagajo ohranjati kognitivne sposobnosti in socialne spretnosti.

Dom starejših občanov – DSO Ajdovščina je od začetka 2023 obiskovala Alenka Furlan, ki je bralna srečanja vodila tudi po upokojitvi kot prostovoljka. Srečanj je bilo 11, udeležilo se jih je 156 stanovalcev, 6 bralk je tudi sodelovalo v projektu Primorci beremo.

V Pristanu Vipava je vodila srečanja Valentina Tominec. Srečanja so dvakrat mesečno, skupaj jih je bilo 22, udeležilo se jih je 363 udeležencev.

BRALNA SREČANJA V VDC AJDOVŠČINA IN VIPAVA

Udeleženci pod vodstvom bibliotekarke prebirajo odlomke ali kratke zgodbe iz izbranih leposlovnih del. Udeležence spodbujamo, da ob prebranem povedo svoje zgodbe. Bralna srečanja jih spodbujajo k druženju, motivirajo k pripovedovanju in spoznavanju različnih tem, kar ima poleg socializacijskega tudi terapevtski učinek. Srečanja potekajo enkrat mesečno v vsaki enoti in se v juniju zaključijo s prireditvijo *Knjigožur* (projekt, na katerem udeleženci dobijo priznanja za branje). Junjski dogodek je obogatila zasedba Ne joči pevec. Udeležilo se ga je okoli 60 varovancev iz obeh VDC. Srečanja smo nadaljevali v oktobru in zaključili v decembru. Oba VDC-ja smo obiskali 14 krat. V Vipavi se skupnega branja udeležuje 7, v Ajdovščini pa 10 do 12 varovancev, v letu 2023 skupno beležimo 133 udeležencev. Za bralna srečanja skrbita Nika Škvarč, Marija Bajc.

Primorci beremo

Projekt Primorci beremo poteka v sodelovanju desetih primorskih knjižnic. Gre za spodbujanje branja slovenskega leposlovja. V projektu lahko sodelujejo člani, stari nad 15 let. Za uspešen zaključek projekta morajo prebrati najmanj pet proznih del in eno pesniško zbirko. Ob uspešnem zaključku pripravimo zaključno prireditev, bralci, ki uspešno zaključijo, pa dobijo tudi knjižno nagrado. V letu 2023 je v projektu po vseh naših oddelkih sodelovalo 154 bralcev, uspešno pa jih je zaključilo 135. Skupno so prebrali kar 1225 knjig. Tudi v letu 2023 je bila LKA zelo uspešna. Na zaključnem dogodku je sodelovala igralka in avtorica Tina Gorenjak.

Nosilki projekta sta Jasmina Česnik Ušaj in Vera Božič. Za tekočo izvedbo skrbijo vsi zaposleni.

Razstave v letu 2023

V Ajdovščini ter v enotah Vipava in Podnanos smo pripravili več rednih razstav za odrasle in za otroke. Vseh je bilo 31, od tega 10 za odrasle, ostale so namenjene otrokom in mladini oziroma vsem.

Konec leta 2023 smo v Ajdovščini razstavili likovna dela Tanje Badalič Lisjaček Pituralko, V juniju smo v knjižnici z razstavo *Po sledih preteklosti* želeli predstaviti lastno dragocenejše in starejše gradivo. V vitrine smo postavili naše najstarejše gradivo iz 19. stoletja, nekaj knjig s posebnimi posvetili, ekslibrisi in žigi ter nekatere faksimilirane izdaje.

Vsako leto v sodelovanju z Goriško knjižnico Franceta Bevka (GKFB) v okviru projekta digitalizacije gradiva gostimo razstavo *Skrito-odkrito-ohranjeno-dostopno*. Z njo želimo prikazati gradivo, ki je bilo digitalizirano in objavljeno v preteklem letu na našem območju, predstaviti našim uporabnikom portal dLib ter proces digitalizacije.

Za tematske razstave v Ajdovščini sta poskrbeli Nika Škvarč s pomočjo Jasmine Česnik Ušaj, v Vipavi in Podnanosu Martina Zalar in Valentina Tominec. Za razstavo tiskov in gostovanje razstave GKFB je poskrbela Franka Koren.

Ponosni smo na projekta, ki smo ju razvili sami in sta se med uporabniki že dobro »prijela«.

BILKA

Bralni Izziv Lavričeve Knjižnice – BILKA smo izvedli tretje leto zapored, potekal je med 15. decembrom in 15. aprilom (jesensko-zimsko obdobje). Odzvalo se je 95 bralcev in bralk vseh starosti. Projekt je zasnovala Viktorija Kante v sodelovanju s sodelavci. Zanj skrbijo vsi zaposleni.

KO ZADIŠI PO KNJIGAH - RAZVAJAMO BRBONČICE

Načrt je nastal kot plod motivacije zaposlenih, zasnovala ga je Martina Zalar s podporo sodelavcev in temelji na pripravi knjižnih paketov, ki se zgledujejo po kulinarčni ponudbi. Nagrado vsakokrat zagotovijo znani gostinci. Za tekočo izvedbo skrbijo vsi zaposleni.

PRIREDITVE ZA MLADINO IN BIBLOPEDAGOŠKE DEJAVNOSTI

Namen bibliopedagoških dejavnosti je, da mladi spoznajo knjižnico in postanejo njeni obiskovalci. Potekajo v Ajdovščini, Vipavi, Podnanosu in na PK in pri izvedbi niso vezane na koordinatorja: po potrebi za izvedbo torej skrbi zaposleni, ki nadomešča nosilca ali koordinatorja dejavnosti.

Pravljice

Priljubljene pravljice za otroke izvajamo v Ajdovščini, Vipavi in v Podnanosu.

V Ajdovščini se jih je udeležil skupno 570 udeležencev, v Vipavi 590 in v Podnanosu 568, skupaj 1.728 otrok in staršev. Pravljice so izvajali prostovoljka Klavdija Štrancar, Sara Kogoj, Tjaša Ličen, Marija Bajc v Ajdovščini, Martina Zalar in Valentina Tominec v Vipavi in Podnanosu, na bibliobusu pa Hilarija Kete. Sodelovale so dijakinje srednje vzgojiteljske šole iz Ajdovščine.

Uganka meseca

Za otroke pripravljamo vsak mesec v tiskani obliki Mesečno uganko. Izmed vseh rešenih ugank na vsakem oddelku knjižnice izžrebamo po enega nagrajenca. Mesečno uganko je izmenjaje pripravljalo 7 zaposlenih. V letu 2023 smo prejeli skupno 950 rešenih ugank in z nagradami razveselili otroke.

Obiski vrtcev, osnovnih šol in drugih skupin

Za obiske so skrbeli Jasmina Česnik Ušaj, Nika Škvarč, Martina Zalar, Valentina Tominec, Marija Bajc.

Obiski vrtcev

Obiski skupin so skoraj vsakodnevni. Napovedane skupine pa so bile v letu 2023 4, s skupno 67 otroki. Vrtec na obisku je oblika bibliopedagoškega dela, kjer želimo najmlajšim predstaviti knjižnico in knjige skozi igro. Pri delu z otroki nam je v pomoč neizčrpen vir otroške domišljije,

ki se napaja iz zgibank, izštevank, pesmic, ugank in pravljic, ki jih skušamo v čim večji meri vključiti v program obiska knjižnice. Obiske prilagodimo starosti skupin. Najmlajšim pokažemo različne knjige glede na velikost, material, debelino in se igramo z igralnimi knjigami. Pri starejših poiščemo razlike med knjižnico in knjigarno, jih seznanimo s pravili obnašanja, poučimo o ravnanju z gradivom, pogledamo kaj se skriva v knjigah, kaj vse v knjižnici dobijo. Najstarejšim opišemo pot knjige do knjižnice in do otrok. Sledi ogled mladinskega oddelka, posebej polic s kartonkami in slikanicami, primernih starostni stopnji.

Obiski osnovnošolskih skupin

V knjižnici skrbimo za knjižnično-informacijsko izobraževanje mladih z organizacijo bibliopedagoških dejavnosti: tematske razstave, ustvarjalne delavnice, uganko meseca, občasna gostovanja avtorjev in gledališke predstave. Učenci spoznajo knjižnico, njeno zgodovino, postavitev knjig ter domoznanstvo. Skupaj raziskujejo mladinski in oddelk za odrasle tako, da samostojno rešujejo naloge in brskajo po gradivu. Navajajo se tudi na iskanje gradiva po COBISS-u in drugih spletnih informacijskih virih. Obiske šol prilagajamo željam in potrebam skupin. Trudimo se, da knjižnico predstavimo kot vir znanja, informacij in dobrega počutja. Vsako leto nas učenci obiščejo tudi ob Dnevu zlatih knjig, letos smo zanje pripravili razstavo Bevkovih del, ki jih hranimo v knjižničnem arhivu. V letu 2023 nas je obiskalo 228 učencev.

Obisk Centra za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Vipava

V letu 2023 nas je v Vipavi in Ajdovščini obiskalo več skupin otrok iz CIRIUS-a, skupno 63. Pripravili smo jim program, prilagojen razumevanju in zmožnostim in jim predstavili knjižnico in knjige. V krajevni knjižnici Vipava so nas v okviru dodatnega usposabljanja pri delodajalcih, ki ga izvaja zavod, redno obiskovali 4 varovanci s spremljevalci in pri nas opravili 44 šolskih ur. V Vipavi a obiske skrbita Valentina Tominec in Martina Zalar.

Poletavci – poletni bralci

Lavričeva knjižnica Ajdovščina se je projektu Poletavci - poletni bralci v sodelovanju z Mestno knjižnico Ljubljana pridružila že osmo leto zapored. Odziv je bil še večji kot v letu 2022. V projektu je sodelovalo 375 otrok (14 % več kot leto poprej: 328 vseh). Od tega je bilo 322 Poletavcev (11 % več) in 53 NajPoletavcev (65 % več), kar nas uvršča v nacionalni vrh projekta.

Udeleženci so otroci od sedmega do dvanajstega leta, ki med počitnicami berejo 30 dni vsaj po ure na dan. NajPoletavci pa so najstniki v starosti od 13 let. Na zaključnem dogodku s Teatrom Cizamo (predstava Skoraj najboljši cirkus) v telovadnici OŠ Šturje smo razdelili majice in nagrade. Tudi tokrat so prireditelj podprla naša domača podjetja. Dogodka se je udeležilo okoli 700 otrok, staršev, sorojencev in drugih. Za projekt skrbita Viktorija Kante in Špela Benčič, izvedbeno se vključujejo vsi zaposleni v vseh enotah.

Projekt Rastem s knjigo za osnovnošolce in dijake

Projekt Rastem s knjigo poteka v sodelovanju z Javno agencijo za knjigo (JAK). Osnovnošolci v sedmem razredu obiščejo najbližjo splošno knjižnico. Vsako leto je izbrano leposlovno delo slovenskega avtorja, ki ga učenci prejmejo v dar. Cilji projekta so: spodbujati dostopnost kakovostnega in izvirnega slovenskega mladinskega leposlovja ter promovirati vrhunske domače ustvarjalce, spodbujati motivacijo šolarjev in njihov obisk splošnih knjižnic ... Med obiskom razložimo kaj najdejo v knjižnici, v čem se splošna knjižnica razlikuje od drugih. Seznanimo jih z zgodovino Lavričeve knjižnice, kako se vanjo včlanijo, si sami poiščejo gradivo. Predstavimo jim tudi novosti na področju knjižničarstva, elektronske knjige in zvočne knjige ter kako sami uporabljajo knjigomat.

V letu 2023 nas je v okviru projekta v Ajdovščini obiskalo 236 učencev iz petih šol iz občine Ajdovščina. V letu 2023 smo imeli na obisku 5 razredov iz SŠ Venca Pilon oziroma 148 dijakov. Vsako leto jim pripravimo dve bibliopedagoški uri, na katerih spoznajo našo knjižnico, njeno delovanje, storitve ter cilje nacionalnega projekta Rastem s knjigo.

V Vipavi so knjižnico obiskali 3 razredi sedmošolcev, skupno 65 otrok. Enoto sta obiskala še 2 razreda dijakov ŠG Vipava, skupno 48 mladih.

Za projekt skrbijo Jasmina Česnik Ušaj, Franka Koren, Nika Škvarč, Valentina Tominec.

Beremo s tačkami

Program R.E.A.D., po slovensko Beremo s tačkami smo v sodelovanju z goriško enoto Društva Tačke pomagačke izvajali že od leta 2016. Namenjen je otrokom do 7. razreda, ki imajo težave z branjem. Program izvajamo med šolskim letom. Izvajajo ga terapevtski pari (psi z vodniki), ki so za delo dodatno usposobljeni (vodniki imajo licenco, psi so testirani, izšolani in imajo veterinarsko spričevalo).

V šolskem letu 2023/2024 smo sodelovali s tremi terapevtskimi pari. V program se je prijavilo 35 otrok (24 v Ajdovščini in 11 v Vipavi). Otroci so kužku brali v Vipavi ob četrtnih, v Ajdovščini pa ob torkih in sobotah.

Program se izvaja individualno (otrok, pes, vodnik psa). V družbi psa je branje sproščujoče, večje je otrokovo zanimanje. Pes pomaga pri sprostitvi, pozorno posluša, ne sodi, ne kritizira ali se smeji, dovoljuje otroku, da bere v lastnem ritmu, ne vzbuja strahu kot vrstniki. Vodnik je usposobljen moderator, ki s pomočjo psa spodbuja in usmerja bralčevo aktivnost, sodeluje pri branju in pri razumevanju prebranega besedila. Projekt je zelo dobro sprejet. Zanimanja za vstop vanj je veliko, vendar za več srečanj ni na voljo dovolj terapevtskih parov.

Za projekt in koordinacijo v Ajdovščini in Vipavi skrbi Martina Zalar, podporo v Ajdovščini nudi Marija Bajc.

Program in kraj izvedbe	Število izvedb	Število otrok
Beremo s tačkami (Vipava)	14	28
Beremo s tačkami (Ajdovščina)	32	64
SKUPAJ	46	92

*Podatki za koledarsko leto 2023

DRUGI PROJEKTI ŠIRJENJA BRALNE KULTURE, PRIREDITVE IN PROJEKTI – ODRASLI IN MLADINA

V letu 2023 smo izvedli cikel Srečanj z Danilom Lokarjem ter javnost seznanjali s pisateljevo zapuščino, izpeljali smo tudi obsežen načrt - Lokarjevo pohodno pot in uporabnike znova povabili v prav posebno knjižnico – Knjižnico semen.

LOKARJEVA SPOMINSKA SOBA, VODENJE SKUPIN, DELAVNICE

V okviru bibliopedagoških dejavnosti vsako leto izvajamo tudi vodenje skupin po Lokarjevi sobi. Ob tej priložnosti predstavimo življenje in delo pisatelja Danila Lokarja ter si ogledamo nekaj njegovih osebnih predmetov. Na koncu navadno rešimo tudi kviz o njem. V letu 2023 smo v Lokarjevi sobi gostili 8 šolskih skupin oziroma okrog 200 otrok. Za Lokarjevo sobo in obisk skrbijo Franka Koren, Marija Bajc.

KNJIŽNICA SEMEN

Nadaljevali smo s projektom izmenjave zelenjavnih semen, imenovanem Knjižnica semen. Sezono smo začeli 1. februarja in končali 1. novembra. Pri tem ekološko in trajnostno naravnem projektu naši uporabniki podarijo knjižnici oziroma drugim našim uporabnikom domača semena. Ta so na voljo za izposajo – torej si jih lahko vsak doma poseje in skuša vzgojiti rastlino ter iz nje nova semena. Delček teh semen vrne v Knjižnico semen.

Semena so na voljo v posebni omari. Izposojajo in vračajo se s pomočjo računalniške aplikacije. Lani smo imeli 30 aktivnih in 5 novih uporabnikov, skupno pa imamo 71 registriranih uporabnikov Knjižnice semen. Novo sezono bomo v letu 2024 začeli z 73-imi vrstami semen, oziroma 134-imi vrečkami.

V okviru projekta smo organizirali predavanje Brigitte Šušteršič, strokovnjakinje za zelenjadarstvo in semenarstvo ter avtorice številnih knjig. V aprilu pa smo za otroke pripravili pravljíčno uro na to temo, kjer smo tudi skupaj posadili semena. Nosilka in usklajevalka projekta je Franka Koren, pomoč ji nudi Špela Benčič.

ZAKLJUČEK LOKARJEVEGA LETA IN OTVORITEV LOKARJEVE POTI

Nekoliko bolj obsežno poročamo o zaključku Lokarjevega leta ob 130-letnici pisateljevega rojstva. Od januarja do maja 2023 smo izpeljali Srečanja z Danilom Lokarjem, kjer smo gostili Marka Kravosa, dr. Evgena Bavčarja, mag. Marijo Mercina, Petra Avbarja, Franca Korena dr.med., Lauro Brataševca, mag., Beti Bučinel in dr. Vladko Tucovič, ki so vsak s svojega strokovnega področja analizirali literaturo Danila Lokarja. Srečanja so bila zelo dobro obiskana.

V maju so izšli dnevniški zapisi Danila Lokarja, četrte knjige iz Lokarjeve zapuščine. Za prepis s spremno besedo in opombami je poskrbela Ivana Slamič. *Dnevnik 1943-1945*, kot knjiga nosi naslov, orisuje pisatelja v času druge svetovne vojne. Knjigo smo predstavili 4. maja v Lavričevi knjižnici, z raziskavo o fašizmu na Primorskem v Lokarjevih delih je ta večer obogatil zgodovinar dr. Matic Batič.

Ker je bila vipavska pokrajina pogosto vtkana v Lokarjeva dela, smo na to želeli opozoriti tudi kot knjižnica z ureditvijo po njem poimenovane pohodne poti. Pot je krožna z začetkom pri Lokarjevi hiši, ki je preurejena v galerijo pod okriljem DLUSP. V hiši je tudi Lokarjeva spominska soba, za katero skrbi knjižnica. Prvi del poti vodi skozi mesto mimo glavnih znamenitosti in ustanov: Lavričev trg, občina, šole, nato zavije na pot ob potoku Lokavšček in se nadaljuje do izvira Hublja. Od tam se po cesti ponovno spusti do mesta.

Knjižnica je poskrbela, da je pot primerno označena s posebnim znakom, nalivnim peresom, ki je znak Slovenske pisateljske poti, katere del je tudi Lokarjeva pot. Ob poti smo postavili štiri informativne table, ki predstavljajo povezanost z Lokarjem in izpostavljajo naravne, kulturne in zgodovinske znamenitosti Ajdovščine. Postavili smo tudi leseno klopi, kjer se pohodniki lahko odpočijejo. Trasa ni naključna, saj je to pot Lokar večkrat prehodil in to zapisal tudi v svojih dnevnikih.

Odprtje Lokarjeve poti je bilo v petek, 26. maja pred galerijo. Sooblikovali so jo učenci OŠ Danila Lokarja, osrednji govor je pripravila Ivana Slamič. Po uradnem odprtju je sledil ulični koncert tolkalske skupine Sherzer brigade. Ob odprtju smo izdali zgibanko, kjer opisujemo življenje in delo Danila Lokarja ter izpostavljamo posebne točke na Lokarjevi poti.

Že naslednji dan smo organizirali voden pohod po Lokarjevi poti. Zbralo se je približno 40 pohodnikov, vzdušje je bilo prijetno. Ustavili smo se ob informativnih tablah, v zaselku Čohi nad Lokavcem nas je z osebno zgodbo o pisatelju presenetila tudi domačinka. Pohod smo po slabih treh urah zaključili na dvorišču Lavričeve knjižnice. Nadejamo se, da bo pohod postal vsakoletni dogodek Lavričeve knjižnice, obenem upamo, da bi poti, ki jih je prehodil pisatelj, prehodilo čim več ljudi in se tudi tako seznanilo z njegovim življenjem in delom.

Lokarjevo leto je usklajeval Artur Lipovž v sodelovanju z Marijo Bajc in Franko Koren, vključno z ureditvijo in otvoritvijo Lokarjeve poti. Pri trasiranju je pomagala nekdanja sodelavka Zdenka Žigon.

DRUGO

Že tretje leto sodelujemo z Zavodom Beta, ki nas obišče s skupinami v okviru počitniških delavnic. Poleti smo tri skupine peljali po Lokarjevi poti in izvedli delavnico o Braillovi pisavi, jeseni smo pripravili kamišibaj gledališče. Otroci so se tudi sami preizkusili tako, da so izdelali in odigrali po eno zgodbo. Skupno smo gostili 95 otrok z mentorji. Za program in izvedbo delavnic sta skrbeli Marija Bajc in Franka Koren.

V Vipavi je v okviru območnih nalog GKFB potekala delavnica spoznavanja elektronskih virov (Rastem z e-viri) za dijake ŠG Vipava. Zanj je skrbelo Valentina Tominec. Jeseni je v Ajdovščini potekalo izobraževanje o digitalnih storitvah, ki jih ponuja knjižnica. Na dveh srečanjih smo članom ajdovsko-vipavskega Društva upokojencev prikazali delo s platformo Cobiss in elektronske vire, ki jih ponuja knjižnica. Na izobraževanjih nas je obiskalo 16 uporabnikov.

V letu 2023 je knjižnica izpeljala delavnico stripa, ki je pritegnila okoli 40 otrok.

V vipavski enoti knjižnice je postala zelo popularna »igralnica«, ki privabi številne otroke in starše. Zanj skrbita Martina Zalar in Valentina Tominec.

DELO V ENOTAH

Lavričeva knjižnica Ajdovščina izvaja dejavnost v petih enotah: osrednja knjižnica in izposojevališče Dobravlje v Občini Ajdovščina, krajevna knjižnica Vipava in Podnanos v Občini Vipava ter Potujoča knjižnica – PK z bibliobusom s sedežem v Ajdovščini, ki deluje na območju obbeh občin. PK skrbi za ponudbo še na dveh postajališčih v Občini Komen.

ODDELEK AJDOVŠČINA – OSREDNJA KNJIŽNICA

Osrednja knjižnica v Ajdovščini je največja, ima največjo zbirko in najdaljšo odprtost. Tu je tudi sedež zavoda. Enota je tehnološko dobro opremljena: ima zunanji knjigomat oz. vračalnik za 24-urno vračanje gradiva s sortirko na 3 mesta, notranji knjigomat za samoizposoj gradiva, 6 računalnikov za uporabnike, projektor, prenosno in stacionarno ozvočenje, inštalirana so brezžična omrežja, za člane je na voljo Libroam/Eduroam.

Oddelek je bil odprt skupaj 2.367 ur (redni urnik in poletni delovni čas).

Obisk enote v Ajdovščini je v letu 2023 obsegal 71,9 % knjižnice kot celote, obiskalo jo je 81.830 članov (10,1 % več kot v letu 2022). Izposoj gradiva s podaljšanji je bilo 271.075, kar pomeni, da je bilo v oddelku izposojenega 67,8 % vsega gradiva (4,2 % več kot lani). Aktivnih članov je bilo 5.228, novih članov se je v oddelek vpisalo 586 (12,6 % več).

V Ajdovščini poteka načrtovanje vseh dejavnosti in projektov, tu je bilo izpeljanih največ dogodkov 25 od 36 za odrasle, dnevno so potekali obiski šolskih in vrtčevskih skupin, se izvajali študijski in bralni krožki. Za redne dejavnosti, ki potekajo med delovnim časom, smo uporabljali premično predelno steno za izvedbo dogodkov.

Bolj podrobno o dejavnosti in obiskih skupin v poglavju o delu z uporabniki.

ODDELEK VIPAVA

Knjižnica Vipava je opremljena z IKT-tehnologijo, ima notranji knjigomat, omrežje, razpolaga s prenosnim ozvočenjem, projektorjem ...

V aprilu 2023 je bil v skladu z anketo med uporabniki obratovalni čas spremenjen tako, da zajamemo čim več različnih skupin. Sočasno je bil obratovalni čas podaljšan z 28 na 30 ur na teden. Kadrovska popolnitev se odraža v kakovosti, obsegu in v obogatitvi oblik dela.

Oddelek je bil odprt do 1. aprila pet dni v tednu v obsegu 28 ur v tednu, od 1. aprila v obsegu 30 ur na teden, skupaj 1.417 ur (redni urnik in poletni delovni čas).

Enota je obiskalo 14.787 članov, kar je 19,2 % več kot leto poprej in si izposodilo 54.664 enot gradiva (2,7 % več). Knjižnica je imela 1.311 članov (127 več kot v 2022) in 107 novih članov (5 manj).

Sodelavki sta izvajali uveljavljene oblike dela z uporabniki (Primorci beremo, Poletavci poletni bralci, Uganko meseca, Beremo s tačkami, Bralni izziv Lavričeve knjižnice BILKA (izposojenih 26 paketov za mladino in 30 paketov za odrasle). Posebej dobro je bila sprejeta posebna knjižna ponudba Ko zadiši po knjigah: razvajajmo naše brbončice, ki si jo je zamislila Martina Zalar. Valentina Tominec je uspešno nadaljevala bralna srečanja z dijakinjami iz dijaškega doma ŠG Vipava. Med otroki in starši je postala zelo priljubljena t.i. »igralnica«.

Enota je postala v letu 2023 Unicefova varna točka.

V letu 2023 je bil na podstrešju stavbe na Beblerjevi 17 dokončan medgeneracijski center, za katerega upamo, da ga bo uporabljala tudi knjižnica, ki nima posebnega prostora za dogodke.

ODDELEK PODNANOS

Enota je opremljena v skladu s priporočili in zahtevami stroke.

Knjižnica je bila odprta skupaj 465 ur (redni urnik in poletni delovni čas).

Knjižnico je obiskalo 4.204 članov (27,7 % več kot leto poprej), ki si je izposodilo 18143 enot gradiva (19,2 % več). Pri vsakem obisku si je član v povprečju izposodil 4,6 enote gradiva. Oddelek je imel 406 aktivnih članov, včlanilo se je 28 novih.

Veliko uporabnikov obiskuje tudi druge oddelke Lavričeve knjižnice, največ v Ajdovščini in na Potujoči knjižnici. Jo pa obiščejo tudi člani iz Ajdovščine, ki tu lažje pridejo do novejših knjig.

V oddelku so se člani lahko pridružili vsem dogodkom in projektom knjižnice. Sodelavci so pripravili 4 priložnostne razstave. V ure pravljič sta sodelavki Martina Zalar in Valentina Tominec v 28 izdajah vključili 568 uporabnikov, od tega 477 otrok, 91 je bilo odraslih.

V Podnanosu smo pohitrili internet, zamenjana sta bila komunikacijska omarica in router.

IZPOSOJEVALIŠČE DOBRAVLJE

Dobravljje so najmanjša enota LKA. Za izposojlo, vračanje in druge transakcije skrbi po pogodbi upokojena knjižničarka LKA, vključno z urejanjem prostora. V preteklem letu je bila knjižnica odprta za uporabnike 208 ur.

Enota je odprta ob sobotah po 4 ure od 8.00 do 12.00 in edina deluje vse leto po istem urniku. V minulem letu jo je obiskalo 1.540 članov (10,5 % več) in si izposodilo 6.308 enot gradiva (lani

7.527). Nov član je bil 1, knjižnica ima 228 aktivnih članov. Enota je imela sicer 1,4 % celotnega obiska in 1,6 % vse izposoje knjižnice.

Enoto obiskujejo tudi člani od drugod, ker lažje dostopajo do gradiva, ki je drugje izposojeno.

Enota je opremljena v skladu z zahtevami stroke, čeprav glede na površino in odprtost po novem Pravilniku o knjižničarski javni službi ne ustreza več pogojem za Knjižnico II, pač pa le pogojem za premično zbirko.

POTUJOČA KNJIŽNICA

Potujoča knjižnica je v letu 2023 mesečno obiskovala 68 postajališč. Povprečni čas postanka bibliobusa na postajališču je bil 53 minut.

Čas vožnje s postanki bibliobusa je leta 2023 znašal 843 ur.

Za uporabnike – torej brez vožnje – je bila potujoča knjižnica odprta 600 ur. Število odprtosti po urah predstavlja 11,2 % delež odprtosti celotne knjižnice.

Leta 2023 je bilo z bibliobusom prevoženih 5.565 km.

ČLANI

	mladi (do 15let)	odrasli	zunanje ustanove	skupaj
aktivni člani	577	621	62	1260
ново vpisani člani	47	15	5	67

POSTAJALIŠČA

V letu 2023 je potujoča knjižnica od januarja do decembra obiskala 68 postajališč, in sicer:

Občina Ajdovščina 48 postajališč (71%)

Občina Vipava 18 postajališč (26%)

Občina Komen 2 postajališči (3%)

OBISK V POTUJOČI KNJIŽNICI

Tabela obiska potujoče knjižnice po občinah (glede na kriterij, v katero občino spada obiskano postajališče, in ne, iz katere občine izhajajo uporabniki). Izposoja PK je v letu 2023 predstavljala 12,5 % celotne izposoje LKA, obisk pa 10 % skupnega obiska knjižnice.

občina	mladi	odrasli	skupaj
Ajdovščina	3.207	5.209	8.416
Vipava	734	2.134	2.868
Komen	11	89	100
skupaj	3.952	7.432	11.384

Delež obiska po postajališčih:

Občina Ajdovščina 73,92 %

Občina Vipava 25,20 %

Občina Komen 0,88 %

IZPOSOJENO GRADIVO

Tabela izposojenega gradiva:

občina	število enot izposojenega gradiva	odstotki
Ajdovščina	39.167	78,6%
Vipava	10.242	20,5%
Komen	447	0,9%
skupaj	49.856	100%

IZPOSOJENO GRADIVO GLEDE NA VRSTO GRADIVA

vse gradivo	knjižno gradivo	neknjižno grad.(dvd, cd)	serijske publikacije
49.856	47.602	1.734	520

OSTALE DEJAVNOSTI

V letu 2023 smo sodelovali v projektih Poletavci, Primorci beremo, Uganka meseca in Bilka. Pri uganki meseca smo v desetih mesecih, kolikor časa je bibliobus na terenu, prejeli 98 rešitev.

Redno obiskujemo vrtce in šole. V vrtcu Lokavec smo izvedli smo biblio-pedagoško uro. Po dogovoru z vzgojiteljskim kadrom v vrtcu občasno pripovedujemo pravljice. V letu 2023 smo devetkrat izvedli pravljичno uro, ki se je je skupno udeležilo 206 otrok iz vrtcev. Ob koncu leta smo pravljico pripovedovali v vrtcih Selo in Črniče, sicer pa izvajamo pripovedovanje na bibliobusu.

POROČILO O KADROVSKI ZASEDBI

Konec leta 2023 je bilo v Lavričevi knjižnici 15 zaposlenih, po urah 14,6. Med letom je bilo več nadomeščanj zaradi bolniške in porodniške odsotnosti med strokovnimi delavci ter v računovodstvu-tajništvu. V prvi polovici leta smo ostali brez nadomeščanja za računovodjo in poslovno sekretarko. Mesto je bilo zasedeno le krajši čas (bolniška, porodniška odsotnost), znova smo ga zasedli v drugi polovici leta z nadomeščanjem za 6 ur. V avgustu smo tudi izgubili sodelavko – čistilko. Mesto smo nadomestili. V decembru je prekinil pogodbo knjižničar – voznik biblobusa; nadomestili ga bomo predvidoma v marcu.

V minulem letu je bilo mogoče prvič v celoti razvidno opaziti kakovostni in organizacijski učinek zaposlitve v krajevni knjižnici Vipava in Podnanos na delo v celotni knjižnici (nove oblike dejavnosti in tekoče izvajanje že uveljavljenih oblik dela).

Izpostavljamo, da smo uspešno zaključili pogovore z Občino Vipava, ki je uvrstila v proračun sofinanciranje strokovnega delavca – informatika. S tem smo dopolnili eno od kadrovskih zahtev novega Pravilnika o knjižničarski javni službi. Informatika v letu 2023 še nismo zaposlili, naloga bo uresničena v začetku leta 2024.

Tudi v letu 2023 je ostal še neuresničen cilj, da bi nam Občina Vipava zagotovila sofinanciranje razlike do polnega delovnega časa za knjižničarko, ki je sicer že zaposlena v knjižnici za 5 ur.

Knjižnica nima hišnika za izvajanje tekočih vzdrževalnih del.

IZOBRAŽEVANJE V LETU 2023

Strokovni sodelavci so se udeležili usposabljanj na področjih novosti v knjižničarstvu, pridobivanja dovoljenj za katalogizacijo, strokovnih posvetovanj (Stepišnikovo srečanje – potujoče knjižničarstvo), avtorskih pravic, branja z najstniki in posebnimi skupinami, varovanja osebnih podatkov, predmetnega označevanja v knjižnicah, se usposabljali v okviru srečanj pri portalih Kamra, Dobreknjige.si in drugih. Trije zaposleni so se udeležili strokovne ekskurzije v Romunijo in na Hrvaško v okviru sekcije potujočih knjižnic pri ZBDS. Poslovna sekretarka se je udeležila izobraževanja na področju evidentiranja delovnega časa.

Zaposleni so na tečajih, delavnicah in posvetih prebili skupno 382 ur.

BOLEZNINE IN POŠKODBE V LETU 2023

Primerjava vseh odsotnosti v urah v obdobju
2015-2023

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Boleznine v breme LKA	998	456	395	1479	1369	695,5	1221	838	817
Boleznine, nega, spremstvo.. v breme ZZS	548	648	240	804	728	308	1285	905	874
Skupaj ur	1546	1104	635	2283	2097	1003,5	2506	1743	1691
Odsotnost v dnevih	193,3	138,0	79,4	285,4	262,1	125,4375	313,25	217,9	211,4

V letu 2023 se je v primerjavi z letom 2022 nekoliko zmanjšalo število bolezni in breme LKA ter ur za nego in spremstvo, nižja je tudi odsotnost zaposlenih v dnevih.

RAZPISI, JAVNI POZIVI IN DRUGI VIRI V LETU 2023

Zavod je v letu 2023 pridobil sredstva MK

- za nabavo knjig v višini 32.094,00 EUR.

- za nakup IKT opreme (2 PC in 2 prenosna računalnika s pripadajočo opremo) v višini 1.950 evrov, v višini skupno 781 evrov pa sredstva ustanoviteljic (skupaj 2.731 evrov)

LKA je pridobila donatorska finančna sredstva od domačega podjetja Tosla v višini 1.000 EUR in donacije v obliki izdelkov in storitev domačih podjetij v približni višini 1.300 evrov, s katerimi smo nagradili izžrebane udeležence projekta Poletavci.

Sredstva za izdajo Partizanskih dnevnikov (projekt Lokarjevi leto) so znašala 6.000 evrov.

Za zamenjavo baterije za bibliobus (zamenjava) smo od ustanoviteljev pridobili sredstva v višini 7.260 evrov.

Zavod je tudi minulo leto sodeloval pri razpisu Občine Ajdovščina za poletno študentsko in dijaško delo

POROČILO O INVESTICIJAH, VEČJIH NABAVAH IN POMEMBNEJŠIH IZBOLJŠAVAH TER VZDRŽEVALNIH DELIH V LETU 2023

Sredstev za investicije in večje investicijsko vzdrževanje nam ustanovitelji niso odobrili, zato smo se med letom soočili s težavami (stroški iz materialnih sredstev). Izvedli pa smo nekaj vzdrževalnih posegov in zamenjav opreme: IKT omarica v Podnanosu, 2 prenosnika ter wi-fi za bibliobus, 2 PC-ja v Ajdovščini, zamenjan je bil akumulator na bibliobusu in nameščena zaščita na strešnih oknih proti pregrevanju vozila, nabavljena programska oprema za evidenco delovnega časa. Popravljen in pobeljen je bila stena v knjižnici v Podnanosu, ki je bila poškodovana zaradi puščanja.

OPIS MOREBITNIH NEDOPUSTNIH ALI NEPRIČAKOVANIH POSLEDIC PRI IZVAJANJU PROGRAMA DELA

Bistveno višji so bili stroški energije, goriva, zavarovanj, servisov vozil, enako izvajalcev računalniških storitev, honorarjev, tiskarskih in drugih storitev.

Večje potrebe po manjših, toda sprotnih popravilih in tekočem vzdrževanju osrednje knjižnice in stavb v enotah, stavbnega pohištva (okna, vrata) in opreme, vgrajenih sklopov (centralno ogrevanje, hlajenje) narekujejo razmislek o vzdrževalcu za potrebe celotne knjižnice, morda skupaj s katerim drugim javnim zavodom ali preko pogodb o delu (potrebna dodatna sredstva). Vse težje je namreč zagotoviti hiter odziv za manjša popravila, višji so tudi stroški.

OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV V PRIMERJAVI Z DOSEŽENIMI CILJI IZ POROČILA PRETEKLEGA LETA ALI VEČ PRETEKLIH LET

Kot uspešna ocenjujemo doseganje ciljev na področjih, za katere smo si prizadevali daljše obdobje.

Tu mislimo predvsem na kadrovske popolnitev in sofinanciranje strokovnih delavcev, dostopnost knjižničarske ponudbe, prepoznavnost, bogatitev ponudbe ter področje dela s posebnimi skupinami, vseživljenjskega izobraževanja, dogodkov in bralne kulture :

- zaposlitev in prilagoditev urnika v Vipavi se odraža v kakovostni ponudbi in delu v vseh enotah
- Občina Vipava je uvrstila sofinanciranje strokovnega delavca – informatika v proračun 2023
- zaključili smo projekt 130-letnice rojstva Danila Lokarja, izdali njegov Partizanski dnevnik in odprli Lokarjevo pohodno pot (v sodelovanju z Društvom slovenskih pisateljev)
- začeli smo novo sezono Šole kreativnega pisanja (vodi pisatelj Bojan Bizjak)
- okrepili smo obseg in oblike sodelovanja z javnimi zavodi, izobraževalnimi ustanovami, društvi
- knjižnica je bolj prisotna na družbenih omrežjih, več je poč-objav
- utrjujeta se lastna bralna projekta (BILKA, Ko zadiši po knjigah), uspešno delo v že uveljavljenih projektih knjižnice
- mentorsko podprli prakso študentke bibliotekarstva in dijaka informatike, izvedli smo poletno delo dijakinje in študentke
- z OŠ Draga Bajca Vipava smo izvedli srečanje z avtorji dokumentarne slikanice Vitez med piramidami, učenci 6. razredov so prejeli knjigo kot darilo
- uveljavljeni programi širjenja bralne kulture so bili izvedeni v večjem obsegu kot leto poprej.
- oblike dela s posebnimi skupinami smo osvežili
- oblike dela smo izvajali na različnih lokacijah v obeh občinah.

OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA GLEDE NA STANDARDE IN MERILA, KI JIH PREDPISUJETA PRISTOJNO MINISTRSTVO OZIROMA USTANOVITELJI

Izhodišča dejavnosti so zajeta v Nacionalnem programu za kulturo, Strokovnih priporočilih in standardih za splošne knjižnice (za obdobje 2018-2028) in v smernicah Združenja slovenskih splošnih knjižnic. To so:

- zagotavljanje primerne obsega in strukture gradiva, s tem povečanje nakupa gradiva
- ohranjanja in povečanje deleža prebivalstva, ki so člani knjižnice
- spodbujanje pridobivanja in posredovanja elektronskih publikacij
- podpora dejavnostim, ki povečujejo uporabo knjižnic in promovirajo bralno kulturo.

Ocenjujemo, da je Lavričeva knjižnica glede na odobrena finančna sredstva za materialne stroške, investicijsko vzdrževanje, investicije in druge potrebe leto zaključila dobro.

Tudi z vidika osnovnih sredstev, ki jih je imel zavod v letu 2023 v upravljanju, ocenjujemo gospodarnost in učinkovitost Lavričeve knjižnice kot dobro. Dodati moramo, da smo se v drugi polovici leta soočili z visokimi stroški, zato smo omejili na minimum vse nabave.

OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA POSREDNEGA UPORABNIKA

Ocenjujemo, da je sistem notranjega finančnega nadzora primeren.

POJASNILA NA PODROČJIH, KJER ZASTAVLJENI CILJI NISO BILI DOSEŽENI

Nadgradnja tehnološke opreme je odvisna o finančnih sredstev ustanovitelja (zunanjji vračalnik v Vipavi, zamenjava projektorja, omara za samoizposajo, zamenjava izposojnega pulta in dodatne osvetlitve v Ajdovščini, nakup IKT opreme ...)

OCENA UČINKOV POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA, PREDVSEM NA GOSPODARSTVO, RAZVOJ IN SOCIALNI PROSTOR

Učinki, s katerimi ponudba knjižnice učinkuje na prebivalstvo, so večplastni. Tako ponuja uporabnikom številne brezplačne možnosti za izobraževanje, šolo in študij, prosti čas in razvedrilo, socialne stik in druge.

Člani si izposojajo, rezervirajo, podaljšujejo leposlovno, strokovno in študijsko gradivo, ga naročajo iz drugih knjižnic, uporabljajo spletno stran in storitve knjižnice za oddaljen dostop do elektronskih virov, uporabo brezžičnih omrežij, izposojajo elektronskih knjig.

Prebirajo dnevni tisk, uporabljajo čitalnico, predvajalnike in druge naprave.

Udeležujejo se dogodkov, se vključujejo v študijske krožke in oblike širjenja bralne kulture. Otroci imajo možnost vključitve v številne njim namenjene dogodke. Knjižnica izvaja projekte za posebne skupine in jih vključuje v oblike širjenja bralne pismenosti. Knjižnica omogoča iskanje informacij, dviga raven funkcionalne pismenosti, spodbuja študij in vseživljenjsko učenje, vse s svojo opremo in v svojih prostorih.

Preko Potujoče knjižnice knjižnica pospešuje stik med posamezniki in generacijami, izenačuje socialne razmere med mestom in podeželjem ter dviga razgledanost prebivalstva.

Pomembna je gospodarska razsežnost dejavnosti knjižnice, ki daje plačo zaposlenim, v lokalnem okolju naroča materiale, opremo, potrebščine, računalnike, vzdrževalna dela, gradbena in mizarska dela, tiskarske storitve, likovno oblikovanje in drugo.

NAJPOMEMBNEJŠI POUČENJE IN ZAKLJUČEK

Kljub bistveno višjim stroškom je Lavričeva knjižnica Ajdovščina dosegla večino zastavljenih strokovnih in primerno gospodarila z danimi sredstvi.

Ocenjujemo, da je solidno izpeljala naloge, ki jih splošnim knjižnicam nalagajo zakonodaja, pravilniki in zaveze do lokalnih skupnosti.

V sodelovanju z ustanoviteljicami je izboljšala kadrovske ustreznost strokovnih delavcev, s tem tudi kakovost in obseg dela ter ponudbe.

Lavričeva knjižnica je leto 2023 zaključila s presežkom prihodkov nad odhodki v višini 227 EUR z upoštevanjem davka od dohodka pravnih oseb. Predlog o razporeditvi presežka je bil posredovan ustanoviteljem.

Artur Lipovž,
direktor

Ajdovščina, februar 2024

LETNO POROČILO 2023

RAČUNOVODSKO POROČILO

Ajdovščina, februar 2024

Lavričeva knjižnica Ajdovščina
Cesta IV. Prekomorske 1
5270 Ajdovščina

UVOD

Računovodsko poročilo javnega zavoda Lavričeva knjižnica Ajdovščina je pripravljeno v skladu s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava.

Določbe o sestavljanju in predlaganju letnih poročil, ki veljajo za Lavričevo knjižnico Ajdovščina, ki je določen uporabnik enotnega kontnega načrta in posredni uporabnik proračuna občin Ajdovščina in Vipava, so:

- Zakon o računovodstvu (Ur.l. RS, 23/99, 30/02, 114/06);
- Slovenski računovodski standardi (2006);
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur.l. RS, 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16, 75/17, 82/18, 79/19, 10/21, 203/21, 158/22);
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Ur.l. RS 134/03, 34/04, 13/05, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12, 100/15, 75/17, 82/18);
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur.l. RS 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10, 104/10, 104/11, 86/16 in 80/19, 153/21);
- Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologija za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Ur.l. RS 12/01, 10/06, 8/07, 102/10);
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Ur.l. RS 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13, 100/15);
- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu zakona o računovodstvu (Ur.l. RS 117/02, 134/03, 108/13);
- Zakon o javnih financah (Ur.l. RS 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 56/02, 127/06, 14/07, 109/08, 49/09, 38/10, 107/10, 11/11, 14/13, 101/13, 55/15, 96/15, 13/18, 195/20 in 18/23-ZDU).

1. RAČUNOVODSKO POROČILO

Računovodsko poročilo sestavljajo bilanca stanja, pojasnila k bilanci stanja (stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev, stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil), izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov ter pojasnila k izkazu (izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka, izkaz računa finančnih terjatev in naložb, izkaz računa financiranja, izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti).

Računovodske izkaze smo pripravili za obračunsko obdobje od 1.1.2023 do 31.12.2023.

Računovodsko poročilo v nadaljevanju vsebuje pisne računovodske informacije, ki pojasnjujejo podatke, izkazane v bilanci stanja in izkazu prihodkov in odhodkov.

1.1 Sodila, uporabljena za razmejevanje prihodkov in odhodkov na dejavnost javne službe in na dejavnost prodaje blaga in storitev na trgu

Lavričeva knjižnica Ajdovščina ne opravlja več tržne dejavnosti..

1.2 Nameni za oblikovanje dolgoročnih rezervacij ter oblikovanje in poraba dolgoročnih rezervacij

Dolgoročnih rezervacij nismo oblikovali.

1.3 Pojasnila k bilanci stanja in izkazu prihodkov in odhodkov

Pojasnila k pomembnejšim spremembam v bilanci stanja

Bilanca stanja izkazuje presežek prihodkov nad odhodki v znesku 393,14 EUR. V izkazu prihodkov in odhodkov je razvidno, da znaša presežek prihodkov nad odhodki po upoštevanem davku od dohodka pravnih oseb v letu 2023 226,54, kar bomo prikazali v nadaljevanju.

Tabela 1: Izsek iz bilance stanja na dan 31.12.2023 (dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju)

ČLENITEV SKUPINE KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekoče leto	Predhodno leto
1	2	3	4	5
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU	001	902.046	957.021
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	23.322	22.834
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	19.566	18.521
02	NEPREMIČNINE	004	1.422.547	1.422.547
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	005	547.168	507.601
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	2.797.998	2.744.521
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	2.775.087	2.706.759
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008	0	0
07	DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009	0	0
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	0	0
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011	0	0

Na kontih skupine 04 (oprema in druga opredmetena osnovna sredstva) v letu 2023 so prikazane nabave za knjižnično dejavnost (router, komunikacijska omara, dva prenosna računalnika, dva namizna računalnika ter program Tempus.

V Tabeli 2 so prikazana kratkoročna sredstva. Denarna sredstva v blagajni po stanju na dan 31.12.2023 v skladu s sklepom o blagajniškem maksimumu znašajo 160 EUR. Tako stanje je popisala tudi inventurna komisija.

Na kontu skupine 10 je knjižen še denar na poti v višini 1.291 EUR (denar zaračunan preko pos terminalov, ki nam bo nakazan v začetku januarja). Tako stanje je popisala tudi inventurna komisija.

Denarna sredstva na podračunu zavoda pri UJP Postojna na dan 31.12.2023 znašajo 12.553,06 EUR.

Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta znašajo 41.257 EUR in še niso zapadle v plačilo. Od tega je 29.171 EUR terjatev do Občine Ajdovščina za decembrske plače. Terjatev do občine Vipava znaša 12.026 EUR, in se tudi nanaša na decembrske plače. 30 EUR znašajo terjatve za obresti na stanje podračuna, ter 30 EUR terjatev do Zavoda za šport Ajdovščina.

Druge kratkoročne terjatve – konto skupine 17 – predstavljajo terjatve do ZZS za decembrske plače.

Tabela 2: Izsek iz bilance stanja na dan 31.12.2023 (kratkoročna sredstva)

ČLENITEV SKUPINE KOTOV	NAZIV SKUPINE KOTOV	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekoče leto	Predhodno leto
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	012	56.472	66.111
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVE VREDNOSTNICE	013	1.451	1.258
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	12.553	23.379
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	104	177
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	0	0
14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	41.257	40.367
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	0	0
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0	0
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	1.107	930
18	NEPLAČANI ODHODKI	021	0	0
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	0	0

Na pasivni strani bilance stanja so prikazane obveznosti do virov sredstev. Iz Tabele 3 je razvidno, da znašajo kratkoročne obveznosti do zaposlenih na dan 31.12.2023 36.830 EUR. To so obveznosti iz naslova plač, nadomestil in povračil materialnih stroškov do zaposlenih, ki so bile poravnane v začetku januarja ob izplačilu plač za mesec december.

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev na dan 31.12.2023 znašajo 12.331 EUR. Zavod je imel na dan 31.12.2023 poravnane vse zapadle obveznosti do dobaviteljev.

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja so obveznosti za prispevke v breme delodajalca.

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta so obveznosti do javnih zavodov, ki na dan 31.12.2023 še niso zapadla v plačilo.

Tabela 3: Izsek iz bilance stanja na dan 31.12.2023 (kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitev)

ČLENITEV SKUPINE KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekoče leto	Predhodno leto
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	034	56.277	76.247
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	0	0
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	36.830	36.573
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	12.331	33.714
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	6.811	5.931
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	305	29
25	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	0	0
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041	0	0
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042	0	0
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	0	0

Pojasnila k pomembnejšim spremembam v izkazu prihodkov in odhodkov

Iz Tabele 4 je razvidno, da so se celotni prihodki v letu 2023 glede na leto 2022 povečali in sicer za 3,4 %. Lavričeva knjižnica je tudi v letu 2023 prejela večje prihodke za kritje materialnih stroškov, stroškov plač, prav tako pa so se povišali tudi prihodki iz naslova članarin, zamudnin, opominov...

Tabela 4 : Izsek iz izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov (prihodki)

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekoče leto	Predhodno leto
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA	860	676.953	653.682
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	676.953	653.501
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	862	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	863	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	864	0	181
762	B) FINANČNI PRIHODKI	865	221	0
763	C) DRUGI PRIHODKI	866	5.048	5.796
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	867	0	0
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	0	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	0	0
	D) CELOTNI PRIHODKI	870	682.222	659.478

Tabela 5 prikazuje odhodke po vrstah. Stroški materiala in storitev so se v letu 2023 glede na leto 2022 povečali za 3,4 %.

Tabela 5 : Izsek iz izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov (odhodki)

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekoče leto	Predhodno leto

	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	871	155.921	165.189
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	0	0
460	STROŠKI MATERIALA	873	56.759	47.060
461	STROŠKI STORITEV	874	99.162	118.129
	F) STROŠKI DELA	875	520.916	487.636
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	390.754	371.387
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	63.596	60.712
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	66.566	55.537
462	G) AMORTIZACIJA	879	689	1.584
463	H) REZERVACIJE	880	0	0
465	J) DRUGI STROŠKI	881	3.930	3.910
467	K) FINANČNI ODHODKI	882	0	0
468	L) DRUGI ODHODKI	883	46	0
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	884	332	804
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	0	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	332	804
	N) CELOTNI ODHODKI	887	681.834	659.123

Iz prikaza primerjave stroškov materiala in storitev s predhodnim letom – povzetek stroškov, kjer so zaznana večja odstopanja, je razvidno, da se je v letu 2023 skrbelo za racionalno rabo na vseh področjih, kjer je zavod na regulacijo stroškov lahko vplival (pisarniški material, strokovna izobraževanja, podjemne pogodbe).

STROŠKI MATERIALA	2023	2022	INDEKS
ČISTILNI MATERIAL	1.294	1.054	1,2
ELEKTRIČNA ENERGIJA	12.793	7.211	1,8
OGREVANJE	15.503	8.496	1,8
STROŠKI GORIV IN MAZIV	4.159	5.056	0,8
PISARNIŠKI MATERIAL	3.003	5.091	0,6
STROŠKI STORITEV	2023	2022	INDEKS
TEKOČE VZDRŽEVANJE OBJEKTOV	2.210	997	2,2
NAJEMNINE	3.303	2.489	1,3
IZOBRAŽEVANJE	1.971	4.599	0,4
ODVOZ SMETI	1.315	1.115	1,2
DNEVNICE	653	862	0,8
KILOMETRINE, PARKIRNINA, CESTNINA	1.158	2.233	0,5
STROŠKI POGODB O DELU IN AVTORSKIH HONORARJEV	8.820	9.756	0,9
ŠTUDENSKO DELO	2.487	3.120	0,8
VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA VOZIL	10.707	17.777	0,6
PREVOZNE STORITVE	716	2.350	0,3
TISKARSKE STORITVE	9.256	5.029	1,8

V nadaljevanju prikazujemo tudi izkaz prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti.

Iz izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po *vrstah dejavnosti* (Tabela 6) je razvidno, da znaša presežek prihodkov nad odhodki z upoštevanjem davka od

dohodka pravnih oseb iz naslova javne službe v letu 2023, 227 EUR. Iz naslova tržne dejavnosti Lavričeva knjižnica nima prihodkov in odhodkov.

Tabela 6: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Znesek	
			Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA	660	676.953	0
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	661	676.953	0
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	662	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	663	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	664	0	0
762	B) FINANČNI PRIHODKI	665	221	0
763	C) DRUGI PRIHODKI	666	5.048	0
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	667	0	0
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668	0	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669	0	0
	D) CELOTNI PRIHODKI	670	682.222	0
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	671	155.921	0
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	672	0	0
460	STROŠKI MATERIALA	673	56.759	0
461	STROŠKI STORITEV	674	99.162	0
	F) STROŠKI DELA	675	520.916	0
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	390.754	0
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	677	63.596	0
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	66.566	0
462	G) AMORTIZACIJA	679	689	0
463	H) REZERVACIJE	680	0	0
465	J) DRUGI STROŠKI	681	3.930	0
467	K) FINANČNI ODHODKI	682	0	0
468	L) DRUGI ODHODKI	683	46	0
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	684	332	0
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685	0	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686	332	0
	N) CELOTNI ODHODKI	687	681.834	0
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV	688	388	0
	P) PRESEŽEK ODHODKOV	689	0	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690	161	0
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	691	227	0
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	692	0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693	167	0

1.4 Stanje neporavnanih terjatev in ukrepi za njihovo poravnavo oziroma razlogih neplačila

Večji del zneska kratkoročnih terjatev do uporabnikov EKN predstavljajo terjatve za decembrske plače, ki sta jih Občina Ajdovščina in Vipava nakazali v začetku januarja 2024 (v skladu s pogodbo o sofinanciranju).

1.5 Stanje neporavnanih zapadlih obveznosti in vzroki neplačila

Na dan 31.12.2023 Lavričeva knjižnica izkazuje 12.331 EUR odprtih obveznosti do dobaviteljev, ki pa zapadejo v plačilo v letu 2024.

1.6 Viri sredstev, uporabljeni za vlaganje v opredmetena osnovna sredstva, neopredmetena sredstva ter dolgoročne finančne naložbe

V letu 2023 je zavod nabavljal osnovna sredstva iz namenskih sredstev, nakazanih s strani ustanoviteljic, iz presežka prihodkov nad odhodki prejšnjih let ter sredstev iz Ministrstva za kulturo.

Namenska sredstva, ki jih je zavod dobil za nabavo knjižnega gradiva, prikazujemo v Tabeli 7. Ta sredstva smo amortizirali v breme vira sredstev.

Tabela 7: Sredstva za nabavo knjig po virih in letih v EUR

Vir	Znesek leto 2023	Znesek leto 2022	Znesek leto 2021
Občina Ajdovščina	48.298	47.820	47.347
Občina Vipava	14.640	14.071	15.022
Ministrstvo za kulturo	32.094	32.788	32.295
Skupaj	95.032	94.679	91.228

1.7 Naložbe prostih denarnih sredstev

Zavod v letu 2023 ni nalagal denarnih sredstev pri poslovnih bankah.

1.8 Razlogi za pomembnejše spremembe stalnih sredstev

Stalna sredstva je Zavod nabavljal v skladu s pogodbo z občinama in sredstev s strani Ministrstva za kulturo. Iz lastnih sredstev je knjižnica pridobila router in komunikacijsko omaro, iz sredstev Občine Ajdovščina računalnik PC-plus, iz presežka prihodkov nad

odhodki preteklih let program Tempus in računalnik PC.plus. 2 prenosnika smo pridobili po razpisu ministrstva za kulturo.

V letu 2023 je zavod na predlog inventurne komisije zaradi okvare ali dotrajanosti odpisal naslednja osnovna sredstva v skupni vrednosti 5.141 EUR: delovno postajo, 1 prenosni računalnik, obešalno steno, 8 monitorjev, čitalec črtne kode, router, 2 tablična računalnika, tiskalnik in scanner.

Odpisalo se je tudi knjižno gradivo v znesku 38.224 EUR in neknjižno gradivo (publikacije, elektronsko gradivo...) v znesku 1.608 EUR.

1.9 Postavke na kontih izvenbilančne evidence

Na kontih izvenbilančne evidence nimamo sredstev.

1.10 Podatki o pomembnejših odpisanih opredmetenih osnovnih sredstvih in neopredmetenih sredstvih, ki se še vedno uporabljajo za opravljanje dejavnosti

Opredmetena osnovna sredstva, ki so v celoti odpisana, so sredstva drobnega inventarja, katerih posamična nabavna vrednost ni presegla vrednosti 500 EUR.

Zavod pri opravljanju svoje dejavnosti uporablja v večini že odpisano opremo.

Amortizacijo obračunavamo v skladu s Pravilnikom o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev. Amortizacijo obračunavamo po metodi časovnega amortiziranja.

1.11 Drugi pomembni podatki

Na podlagi Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2023 in 2024 (Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2023 in 2024 (Uradni list RS, št. 150/22, 65/23, 76/23 – ZJF-I, 97/23 in 123/23 – ZIPRS2425), in na podlagi Zakona o fiskalnem pravilu, (Zakonom o fiskalnem pravilu (Uradni list RS, št. [55/15](#), [177/20 – popr.](#) in [129/22](#)) in Zakonom o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2022 in 2023 (Uradni list RS, št. [187/21](#), [206/21](#) – ZDUPŠOP, [129/22](#), [140/22](#) – ZSDH-1A in [150/22](#) – ZIPRS2324), ki se nanašata na način izračuna presežka in njegovo porabo, smo morali javni zavodi po fiskalnem pravilu izračunati presežek prihodkov nad odhodki po denarnem toku. Ker na denarnem toku beležimo presežek odhodkov nad prihodki, izračuna po fiskalnem pravilu ne pripravljamo.

Lavričeva knjižnica Ajdovščina poleg rednega dela zaposlenim izplačuje tudi delovno uspešnost iz naslova nejavnih prihodkov v skladu s Pravilnikom o določitvi obsega sredstev za plačilo delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu ter o določitvi nejavnih prihodkov pri izvajanju javne službe, ki se štejejo v prihodke iz prodaje blaga in storitev na trgu, v javnih zavodih, javnih skladih in agencijah na področju kulture ter na Radiu in televiziji Slovenija.

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA: 72664, LAVRIČEVA KNJIŽNICA AJDOVŠČINA				
SEDEŽ UPORABNIKA: CESTA IV.PREKOMORSKE 1, 5270 AJDOVŠČINA				
ELEMENTI ZA DOLOČITEV DOVOLJENEGA OBSEGA SREDSTEV ZA DELOVNO USPEŠNOST IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU IN IZ NASLOVA NEJAVNIH PRIHODKOV IZ IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE				
za leto 2023				
v EUR (brez centov)				
Zap. št.	PRODAJA BLAGA IN STORITEV NA TRGU	AOP	%	ZNESEK
1	Presežek prihodkov nad odhodki	691		227
2	Izplačan akontativni obseg sredstev za delovno uspešnost			
3	Osnova za določitev obsega sredstev za delovno uspešnost (1 + 2)			227
4	Dovoljeni obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti		60	136
5	Razlika med dovoljenim in izplačanim akontativnim obsegom sredstev za delovno uspešnost (4 - 2)			136
v EUR (brez centov)				
Zap. št.	JAVNA SLUŽBA	AOP	%	ZNESEK
6	Prihodki od poslovanja (6 = 7 + 8)	660		672.097
7	Prihodki od poslovanja iz sredstev javnih financ			618.021
8	Prihodki od poslovanja - nejavni			54.076
8a	Osnova za določitev obsega sredstev za delovno uspešnost: Prihodki od poslovanja - nejavni			54.076
	vstopnine in abonmaji			
	plačila za odkupe predstav in razstav			
	prodaja publikacij v okviru javne službe			
	prodaja replik in promocijskega materiala v okviru javne službe			
	članarine in zamudnine v knjižnicah			53.845
	kotizacije za seminarje in strokovna srečanja v okviru javne službe			
	plačila za uporabo blagovnih znamk, podob in drugih pravic iz intelektualne lastnine, vezane na javno službo v kulturi			
	fotokopiranje, mikrofilmanje, snemanje in digitaliziranje gradiva ter dostop do zbirk			231
	licenčnine			
	odstop pravic za javno predvajanje filmov			
	izvajanje del iz drugega in četrtega odstavka 85. člena ter četrtega odstavka 91. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine, pri muzejih pa tudi izvajanje konservatorsko-restavratskih del pri premični kulturni dediščini, ki ni nacionalno bogastvo			
	spozorji in donatorji iz Slovenije in tujine za javno službo			
	gospodarske družbe, ki jih ustanovitelj ustanovi za prevzem gospodarskega dela dejavnosti javnih zavodov z namenom, da javnemu zavodu odvajajo sredstva za delovanje in razvoj javnega zavoda			
	oglaševanje v okviru izvajanja javne službe in javnega medijskega programa			
	televizijsko glasovanje			
9	Dovoljeni obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti		25	13.519
10	Celotni prihodki	670		682.222
11	Celotni odhodki (vključno z akontativno izplačano delovno uspešnostjo iz nejavnih virov)	690+687		681.834
12	Presežek prihodkov	691		227
13	Presežek odhodkov	692		0
14	Izplačan akontativni obseg sredstev za delovno uspešnost			9.711
15	Razlika med dovoljenim in izplačanim obsegom sredstev za delovno uspešnost (9 - 14)			3.808
16	DOVOLJENI OBSEG SREDSTEV ZA PLAČILO DELOVNE USPEŠNOSTI (4 + 9)			13.655
17	IZPLAČAN AKONTATIVNI OBSEG SREDSTEV ZA DELOVNO USPEŠNOST (2 + 14)			9.711
18	RAZLIKA MED DOVOLJENIM IN IZPLAČANIM OBSEGOM SREDSTEV ZA DELOVNO USPEŠNOST (16 - 17)			3.944
	V vrstico 4 in 9 obvezno vpišite %			
Kraj in datum: Ajdovščina, 10.2.2024		Odgovorna oseba: Artur Lipovž		

PRILOGE

- **Bilanca stanja**
- Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev
- Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil
- **Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov**
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka
- Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov
- Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Računovodja
Ladislava Vasiljević

Direktor
Artur Lipovž